

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
Megjelenik:

minden szombaton,
egész s gyakran másfél vagy két iven.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésben.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve
Egész évre: 6 frt. — kr.
Fél évre: 3 " — "
Évnyegyedre: 1 " 50 "

Hirdetések

A hat hasábos petitsorért 1-szor 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyílt téren”
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsa: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m., Frankfurt- és Basel
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Lipcse, Bern,
Stuttgartban: SACHSE & TARSA. Bácsban: OPPELIK

Az indirect adókról.

Eddig a direct adókról nézeteim nyilvánítam, most azonban az indirect adókról kívánok ez igénytelen soraimban nyilatkozni.

Mint hogy a szó (indirect) magában foglalja azon nézetet, hogy ennek bizonyos és meghatározott alapja egyedül a kötető jogiratokon alapszik, így az azok kivételei szerint változó, — mint változó természetűek azért az ezekre kiszabandó illeték megfizetése is, a kedélyeket legérzékenyebben sújtja, sok adást vevést eszközöltől értettem, már csak illetéket fizetni ne kellene! úgy örömezték minden költséget, haszontalan minden felvilágosítás — haszontalan azon előadás, hogy ennek fizetése ép oly törvényes mint bár mely adóé, mert erre nézve az 1868-ik évi 23-ik törvény világosan és határozottan rendelkezik, de a szóval illeték egy általán a fizetők nagyobb része nem tud, — de mivel az országos jövedelem egyik fő-forrását képezi így annak megszüntetése a lehetetlenségek közé tartozván, — a tárgyban egyéni nézetem az volna, hogy a megszabandó illetéket ezzel azonosítani s egyszerre leróni nem lehetne, p. o. adásvevési szerződéseknél az okiratra ragasztandó 50 kros bélyeg helyett a vétel árhoz aránylag a megkívántató bélyeg akként ragasztatnék fel, mint azután fizetendő kincstári illeték megkívánja, p. o. 100 frt vétel ár után jelenleg fizetetik kincstári illeték 4 frt 37 1/2 kr ehhez számítva a magasabb árt is egy bélyegben ragasztatnék fel az illetéket felérő bélyeg, ezzel szerintem elérnének azon cél, mikép az illeték fizetéstől idegenkedő tudva azt hogy most minden kötelezettségének megfelelt nyugotabb állapotba jönne — a magas kincstárnak biztosabb jövedelme lenne, mert mig most egy nagyobb kiterjedésű és a földforgalmát nagymérvben igénybe vevő községekkel ellátott adó hivatalnál egy személy majdnem kizárólag az illeték megszabásával elfoglalva van s ezért fizetetik; megszűnnék, — de az illeték megfizetése is biztalanban bejönne, mert ugyhiszem tisztelt olvasó is velem egy nézetben van akkor, hogy a vevőnek midőn a birtokot kialakudta, az okiratot megíratta több pénze van rendelkezése alatt, mint akkor, midőn azt már kifizette, így igen sokszor megcsúszik, hogy a már előírt illeték mostani rendszert értve, mely biztos számítás alatt áll ugyan s mely a percenztet is hozza sokkal később folyó rendeltetése helyére, mint akkor, ha az illeték már a bélyegbe betudván, egyszerre leteendő volna, mert a bélyegárusnál a fizetés azonnal teljesítendő — valamint a bélyeg árus az átveendő bélyegét egyszerre lefizetni tartozik, így minden költségek nélkül a kincstár a kívánt pénz összeghez jutván, azt a neki szánt rendeltetéséhez juttathatja, ennek az a jó oldala is lenne, hogy az illeték vevő tudva, mikép illetéket bélyegbe róván le, nem hallgatván az okirat

kiállítását, mert kevés oly hely van hol az leróható, mig nem lenne kénytelen attól tartani, hogy megbüntettessék, mert az illetéknek a bélyegbe történendő áthelyezése esetére az okiratot kiállító fél lenne a büntetésre kényszerítve, ha a kívánt bélyeg kevesebben ragasztatnék az okiratra mint a vételár kívánja.

Az örökösödési illetéknél hasonlóan a 100-tól járó 1 frtos bélyeg ragasztatnék a leltárra így együtt és egyszerre az illeték lerovatnék.

A kisebb szerződéseknél, értem a haszonbéri szerződéseket hol határozott összeg, a bér-összeg már ez eddig is ekként állván fel, hogy az évi bér összeg a szerződésben kikötött év számmal megsokszoroztatik, a nyerendő összeg vétetik alapjául a bélyeg scala II-ik táblázata szerint megkívántató bélyeg ráragasztásául.

Ez lenne a birói ítéletek megállapítási összegeire alkalmazható.

Áttérek most a fogyasztási adóra.

Igen de igen sokan ezen adó ellen a legnagyobb gyűlölettel vannak, én azonban azt mondom, ki ezen adót nem méltányos és igazságosnak tartja, az nem akar mást mint a direct adók szaporítását, holott a direct adók szaporítása, vagy felebb emelése a lehetetlenségek netovábbját már amugy is elérte, én tehát az ilyen gondolkodásakkal nem tartok, mert legyen bár ezen fogyasztási adót-fizető termelő — vagy bérlő — én mindig azt mondom, ha fizeti is ezen adót, nem ő maga fizeti, hanem fizetési más által, — így például, vegyünk egy termelőt, — hogy szőlő birtoka a kellő termést meghozhassa, kell, hogy azt megmunkáltassa, ezt vagy napszamosokkal, vagy pedig fogadott cselédeivel eszközli, ezek annyi bort éven át bizton elfogyasztanak mint a menyitől az adót fizeti, már most ha maga a termelő fizeti is a fogyasztási adót, mindazon által a munkások és cselédei helyett fizeti — ergo nem ő saját fogyasztásától fizeti az adót.

Bormérés és husvágást eszközölők fizetnek ugyan fogyasztási adót, de ezek azt a fogyasztón és termelőn bizonyosan megveszik még pedig akként, ha egy borvevő bár kihez is bort venni megy, a bort kéri már azt bizonyosan megmondja, ha fogyasztási adót nem kellene fizetni úgy drágábban fizetném, ha icze szám elméri, iczejét soha sem tölti, ekkor a fogyasztónál borba vonja le a fogyasztási adót, — így vagyunk a husvágással, a mézárós vételkor már számítja a fogyasztót, valamint ha a megyére a hus limitáció felebb emeléseért folyomodik bizonyosan egyik motívumnak azt teszi kérvényébe, hogy fogyasztási adót kell fizetni így a marha árhoz képest nem jöhetvén ki a hus ár felebb emelését kéri, de még a kimérésnél ha többet nem 1/2 részt bizonyosan egy fontnál levon azt fogyasztási adóba tudja; — im itt megkisértetem bemutatni a fogyasztási adónak mivoltját, —

most áttérek a pálinka főzésre, értem a kisebb kazányosok pálinka termelését.

Ezek hasonlóan az ellen zugolódnak, hogy mily igazságtalan ezen adó — de ezt máshol mint rossz szándokból nem mondhatják mert ha meggondolják, hogy 1848 év előtt az illeték földes uraságoknak kelle a pálinka főzéstől fizetniük, mivel azok kezéből a vaskaru kormány ezen jogot kiragadta, így ha az ismétli maradvány folytán most is fizetik azért ne zugolódjanak, számítsák be azt, hogy ez nem újság, és vegyük figyelembe, hogy az most sokkal enyhébb mint volt az előtt, de szerintem ezt még enyhébb és e fizetést könnyebben eszközölhetővé lehetne tenni, de biztos számítását előidéző alpra fektetni is lehetne és ez igen egyszerű kezelés lenne ezáltal, ha minden községhez a község előjárója 50 frt pénz bírság mellett köteleztetnék minden fél évben a létező kazányok létszámát bejelenteni, — valamint szinte minden üstműves hason büntetés mellett köteleztetnék minden eladandó úgy a pálinkafőzéshez szükséges üstöt bejelenteni s az irtartalmát reá vésni — bejelentvén azon községet, hogy az üstöt hova szállították, — ezzel rendbe levén meghatározandó volna, hogy minden üsttulajdonos tartoznék évenként egy akós pálinka főző edénye után évenként 2 frt adót fizetni a 2 akóstól 4 frtot és így tovább a 1/2 akókat betudva — minthogy 2 akón felüli üstök már kereskedésre készítették a pálinkát, ezek az illeték adó hivatalnál a főzésre nézve kiegyeznének, s így az ismét befolyandó pénz összeg közvetlenül az adó hivatalba, mig a kisebb kazányoktól fizetendő összeg éven át az adóval együtt 1/2 évenként fizetnének község bírák által az adóhivatalba.

KOVÁCS JÁNOS.

Tanügy.

Zala-Egerszeg, márc. 7. 1870.

A „Zala-Somogyi-Közlöny” f. évi 8-ik számában közzétett értesítés nyomán a helybeli községi iskola vizsgálati megállapított sorrend szerint nagyszámú, (ami ezelőtti vizsgálatokon nem igen szokott történni) részint a tanügy nagyfotosságától áthatott érzület, — részint községi iskolánk további fenállhatásának ezen kitűzött eredményétől indítva és kíváncsivá téve, hallgatóság jelenlétében tartattak meg. — A vizsgálatok, kivéve a 2-ik leányosztályt, hol tán a kettős, kántor- és tanító-hivatal viselés akadályozható a teljes várákozásnak való meg nem felelhetést, úgy az I-ső leányosztályt, hol a vallási vizsgálatok alkalmakor tapasztaltott eredménytelenség, mind várákozásunkon felül felelték meg az eredménynek.

A gyermekek éber, az életszükségleteire kiható tantárgyakból tett bátor és biztos felelete igen fényes, mindenkit várákozásán felül meglepő eredményről tanuskodott. A fényes eredmény a legnagyobb közhangú elismerésre talált, mit eléggé bizonyít a vizsgáló iskolaszéknek a legközelebbi ülésén a fencemlített kivétel mellett — a legnagyobb meglepődést magában foglaló nyilatkozata, nemkülönben a jelen volt

vendégeknek a vizgák befojeztével öröm és meglepődöttség közü távozása.

A hallgatóság a legnagyobb figyelem- és türelemmel hallgatta végig a bátran felölő gyermekserget, teljeseb meggyőződhetés okáért, hol egyik, hol másikkon intésvén egyes a tárgyhoz szorosan tartozó kérdéseket, melyek mind egyikére várt felelet nyertett. Öröm volt nézni a kész serget, tapasztalhatni, még inkább előlőtünedező arcvonásaikról a minnél többször felelni akarását leolvashatni.

Dicséretet szavazunk az erre teljesen méltókká lett Tanítóknak, hogy a kezdet nagy nehézségeinek dacára kötelességeik pontos, lelkiismeretes és szorgalmas teljesítése által az iskola eredményét ily fényessé tették.

Meg is vagyunk erősen győződve, hogy ismert erélyességükkel ezental is oda fognak törekedni, hogy tanügyi állapotunkat mennél virágzóbb helyzetbe juttassák.

Bemutatta tehát mind a reális tantárgyak, mind a vallásból tartott vizsgálatok kitűnő eredménye, hogy a közös iskola várt céljának teljességgel és koraszorúan megfelelt.

SANITS MIHÁLY,
iskolaszéki jegyző.

Bellátkoz, márc. 7. 1870.

Folyó hó 6-án az iskola szék nálunk tek. Mocsáry János szolgabíró mint iskolaszéki elnök ur jelenlétében tanácskozást tartott. Az elnök szívélyes beszéddel nyitá meg azt; — mire Murkovits János helybeli tanító ur jelenté, hogy vannak szülők, kik az iskolai törvények világos rendeletének ellenére vagy épen nem, vagy csak igen hanyagul küldik gyermekeiket az iskolába.

Erre az iskolaszék elhatározta, hogy a szülők még egyszer, gyermekeik iskolába küldésére, felszólítandók; s ha netán ezt azontul is ok nélkül, elmulasztanak azokat az is bünteti.

Előhozott a tanító fizetése, a mit ugy hisznek legérzékenyebben behajthatni, ha a község bíró iskolaszéki tag urakkal, azt minden nyegedőben beszédi, s a gondnok urnak, tanítóknak leendő közbesítés végett átadja, no hogy a tanító fizetése beszedésével magának mindenkor kollektionséget szerezzen, s akkor is csak krajczárónként kaphassa kezébe.

Ezután Mocsáry János elnök urnak, ki saját költségére az iskola számára egy darab Magyarország térképét vette meg, jegyzőkönyvileg köszönet mondatott, s ő megígérte, hogy legközelebb még egy számológépet is fog hoztatni a kezdők számára.

Szóba került a fa-iskola is, a tanító sajnálva jelenté, miszerint mult tőlon a nyulak több ezernél nemesített fát annyira megrágtak, hogy több hasznukat sem vehetik s így kívánatos volna annak mielőbbi jobb bekerítése; mire Steinbeck József urodalmi tisztartó a hozzá szükségeslendő vesszőt megajánlja, mit a többiek köszönettel fogadnak.

Ekkor a gyűlés ujabbi határnapjául mártius 13 tüztetvén ki, az iskolaszék eloszlott.

EGY JELENVOLT.

Levelezés.

Zala-Egerszeg mártius 7-én 1870.

Zala-Egerszegon mártius hó 5-én iskolaszéki ülés tartatott.

Előadatott a jelentés a közös iskola félévi vizsgálatáról. A vizsgálatok a reális tantárgyakból, és a vallásból külön időkben tartatván, az iskolaszék illeték küldöttségének jelentéséből, s a szülők meglepődöttségét tartalmazó nyilatkozataiból örvendetes tudomásul vette azt az iskolaszék, hogy tanerőink feladatuknak

megfelelni képesek voltak, a tanítványok szorgalmában és dicsőretek előmonotolben versenyeztek.

Nagys Bója Gergely ur átirata folytán a miniszter körirat értelmében jutalmazási segélyre az iskolászók Által Veiss József, Szélig Ferencz, és Paukovics György tanítók ajánlották — mint olyanok, akiknek családi körülményeiknél fogva legnagyobb szükségük van ezen anyagi gyámolításra.

A királyi vallás- és közoktatási miniszter ur intézményét — mely szerint iskoláink ez évi költségvetéséhez a kir. kincstár jövedelmeiből 1500 frt. segély utalványokat adott, Bója Gergely tanfelügyelő ur átiratilag közölve, az iskolászók ezen epedve várt segélyt hálás köszönettel fogadta, utalványozásért a kir. miniszter urnak a buzgó közbenjárásért a tanfelügyelő urnak Ruzica Károly iskolászként tag ur indítványára köszönetet szavazott, — hálás köszönetét jegyzőkönyvbe foglaltatni rendelte, s egyúttal a köszönetet felirattal tolmácsolni elhatározta.

E föliratok szerkesztésével Hérics János iskolászként tag ur bizott meg azért is, mert azon iskolai viszonyainkat annak szervezett s jövedelmi forrásait feltüntető memorandumszerű folyamodás is, mely e segély kinyerése végett annak idejében a tanfelügyelő ur útján a kir. közoktatási miniszter urhoz intéztetett, szinté az ő tollából folyt.

Közoktatási könyvtárba újban Svastica Band ur kész pénzben 5 frtot, Kopácsy György ur 13, és Isóczy Ferencz ur 7 db. könyvet adományoztak. A salgórszegi köziskola könyvtára javára szánt adományok mindenkör szives köszönettel fogadtatnak. *)

UJLAKI MÁTYÁS.

*) Az adományok átvételével a könyvtárak ur van Zala-Egorszegegen megbiava. Szerk.

Nem szándékom a csurgói febr. 24-iki bárlól, — mely mint fény pompa s jó kedvben ugyancsak felül multa a többiekot — hoszasan polemizálni, röviden csak kötelességet vélek teljesíteni, midőn az iskolaszók nevében köszönetemet nyilvánítom a rendezőségnek azon szep tetteért, hogy a báli tisztá jövedelmon (64 frt) a kath. iskola számára egy földgolyót, Europa földabrosztát, egy állat falabroszt, Somogy-megye térképét stb. szorozni elhatározta.

Fogadjja forró köszönetemet T. Udvary Györgyné asszonyság, ki e szép eszmét meg-pontidítte, és a nemes cél előmozdítására valamint mindig, ugy most is legtöbb áldozatot hozott, ő volt, ki a helybeli úrhölgyeket fel-kérte, hogy a sorols alá becsátott tárgyakat kézi munkáikkal is szaporítani sziveskedjenek; mire úrhölgyeink s különösen: St. Pl. F. Z. és V. osaládok szép példányokkal szaporították a kisorsolandó tárgyak számát.

A fiatalok közül N. és K. urak, kik a to-rom gyönyörű díszítés körül legtöbbet fáradoztak fogadják forró üdvözlétemot.

Táncvizigalom alatt Szigetvárról Kovács Gábor zenekara faradhatatlannak tüvén fel, — kitünően viselte magát.

SZÁMLER FERENCZ,
csurgói kath. kántortanító.

Heti szemle.

Március 11-én 1870.

— Királyi n. 6. Felsége s a királyi gyermekek a tavaszi időnyt a szép Miramareban töltöndik. — Pesten Pollák Vilmos oly puska-töltényt talált fel, melyek a szétrobbanás pillanatában ahová csak érnek, rögtön gyujtanak. — A japáni uralkodó 17 ladában 57 mázsa többfélélt küldött királyi 6. Felségének ajándékba. — Balázsné-Bognár Vilma asszony a nemz. színházhoz szerződött. — Gr. Festo-

tics György miniszter királyi titkos tanácsos lett. — A hasonszenvi gyógymod külön orvosi tanszékkel fog birni. — Hoffmann Pál egyo-temi tanácsost Pesten mult szerdán táklyás-zend-vel tisztolta meg az ifjuság. — Károlyváros- és Zágrábban e hó elején földrengés észleltetett. — A szedő-sztrike megszűnt.

— Rudolf főhercegről írják: A trón-örökös legközelebb midőn tudtára adatok, hogy csak rövid ideig mulathatnak a nyáron Gödöllön, nagyon elszomorodott. A király mosolyogva kérdő: „Hát oly nagyon szeretsz Magyarországon lenni? — oh nagyon, nagyon — viszozza a trónörökös — itt minket nagyon szeretnek! A királyné szemében könyv rozgett a nyájasan mondá: „A gyermekeknek legtöbbnyire igazuk van!” — Mi hozzátéhetjük, hogy most jót-állunk: igaza is volt ő fonségének. — Wagner Richard „Imatra” operán dolgozik. — A győri gözhajó-társaság Wohle Benedeket választá igaz-gatójaul. — Raspe munká-agitator hazánkbeli kikísértőjött. — B. Eötvös József a mult szombati országgyűlésen hirtelen rosszul lött, mi tulfeszított munkálkodás következménye. — Bécsben 813,000 lakos van. Bécs népessége nézve 3-ik város Európában. — A kereskedelmi miniszterium a mult évben 82 iparosnak adott szabadsalmat találmanyaikra.

— (Irodalom.) Előfizetési felhívás! Mi-után az ujonan létrejött honvéd-sereg azon nagy-horderőjű tényező, melytől a nemzet alkotmá-nyának megszilárdítását, boldogabb jövőjét várja, s melyre az összes hazai figyelmét irányozza: illő a korszerűnek vélem azon egyőne-ket, kik nemzeti hadseregünk élön állanak, a t. közönségnek bemutatni, a kik nagyobbobzt 1849-ki dicső történelmi multunk élő hős pld-nyai, egyrésben pedig azon tisztelt férfiakból állanak, kiket a honvéd-sereghez az őnzátelel honzszeretet vezérlött. Miért is ezennel előfizetést nyitok ily ezimű munkára: „Magyar királyi honvéd-törzs-tisztek Albuma” Ö cs. kir. Fensége JÓZSEF főhercege s 50 (ötven) törzstiszt arczképe- és életrajzával. Ö cs. kir. Fensége

József Főhercege magyar kir. honvéd-sereg fővezérének mély hódolattal ajánlván. I. Az arczképek Rusz Károly jeles fametszőnk által mind ujonnan készitve, az egész munka a leg-finomabb papirra nagy formátumban nyomva, a képek tiszta s csinos lenyomatására különös gond leend fordítva. Az Album II. része a tisztí kinovezések teljes befejezése után fog közzé-tétetni. Minthogy a t. közönség tömeges részvé-tére számolok, jelen nagy költséggel járó mun-kának előfizetési árát a lehető legolecsóbbra szabom meg, kedvező föltételek mellett. A mű-már sajtó alatt van, s f. évi márczius hóban fog megjelenni. Előfizetési ár 2 frt osztr. érték-ben, melynek fele, azaz egy forint előlegesen, a másik fele, azaz egy forint a könyv-póldányok vétele alkalmával utólagosan utánvételek mellett, fizetendő. Hét gyűjtött példány után egy tisz-telőpeldány jár. Az előfizetési pénzköt alulirt nevére Pesten, Torézáváros, nyárteleza 26. sz. alatt legfőbb f. évi márczius 20-ig beküldend-ők. Kelt Pesten, 1870-ik évi február 10-én. Egervári Ödön, 1849-ki honvéd-huszár hadnagy, jelenleg „A Honvéd” lap munkatársa. — Megjelent Aigner Lajos pesti könyvke-reskedő kindásában s hozzánk beküldetett: Die Katholiken-Autonomie in Ungarn. Wesen, Geschichte und Aufgabe derselben. Dargestellt von Prof. Joh. Heinr. Schwieker. Ára a 124 lapra terjedő könyvnek 1 frt. Méltán ajánlhat-juk az illetők figyelmébe. — Beküldött hoz-zánk a széptehetségű de világtalan Mezei József költományainok harmadik kiadása. A díszesen kiállított műről átolvasás után bővebben fogunk szólni.

Hírek.

Lapunk mai száma egy egészen új dupla gyorsajton nyomtatott s így sokkal hamarabb kapják is meg t. olvasóink. Al-kalmlag megjegyezzük, hogy Wajdits Jó-zsef könyvnyomdája egy egészen e célra készített aj épületbe helyeztetvén át, vala-

TÁRCSA.

Bucusz születőldemtől.

Szültő, testvér, rokon, barát,
Már mind elhagytanak,
Mindenkinek elmondtam vég-
Leten hozzádomat.
Egy kedvesem még hátra van,
E bájos szép vidék,
Melytől a sok buszgod miatt
Bucusz még nem vevék.

Hosszú leend tehát szavam,
Legkedvesebb barát,
Benned tanultam ismerni
Isten, szült, hasát.
Az első szót, melyet anyám
Ajktimról egy lesott,
S mindent, mi boldogit, csupán
Neked köszönhetek.

És most, midőn eltávozom,
Téged elfeledjek?
Oh nem! hosszú hűtlen soha,
A szívbem sem lesek.
Es bármily messze is a sors,
Hár hol legyen tanyám,
Feledni kettőt nem fogok:
Szültőldem! s hazám!

Isten veled, te szép határ,
Hol gyermekégetem
Oly boldogul töltöttem el,
Hazám! Isten veled!
Utam bár messze elvezet,
De szent emlékedet
Megőrisem, míg a halál
Kiolja életemet.

S ha egykor ismét rám derül
Egy szebb kor hajnala,
Utam ha újra visszahoz,
Hosszú kias tanyá:
Fogadj be újra engemet,
Fogadj be gyermeked,
A boldogság nekem csupán
Te vagy... Isten veled!

ZALAY LAJOS.

Lafitte Chamans lovag,

— elbeszélés —

Rusa Kálmántól.

(Folytatás.)

— Meglehet, meglehet... Szoktak lenni különös óráim, mikor nem lehet rám ismerni. Gyöngeség az agyvölgyben, beteg lélek a vén oldalbördák között, azok, azok, — válaszolt buszfordulás nélkül.

— Megfoghatatlan.

— Inkább igen is megfogható. Látja ön ezeket a fehér hajszálakat a fejemen, nem igen öregek még, nincsenek ötven évesek és már egészen fehérök. Nagy okai lehetnek e hajszál-
loknek színüket elhagyni ugy e?

Az ifju nem felelt.

Madger megfogta kezét, és oda vonta egy korovetkez.

— Foglaljon helyet főhadnagy ur; a pihe-nés nem fog ártani a kaland után, azután beszél-jünk másról, érdekesebb dologról.

Alfons leült, és figyelemmel kísérte ezt a különös embert.

— A többek között, — vette fel a szót ismét az öreg — nekem is kötelességem meg-neveznem magamat, kivált ha még nem tudja ki vagyok.

— Madger urhoz van szerencsém. — Eltalálta. Talán közelebből is ismer? kérdő nyomatókosan és éles szemjártékkal.

A tized arcát halvány pir lepté el a kér-désre. Észre vette hibás feleletét és „nemimel” felelt.

— Igen természetesen. A tehetetlen vén em-ber rég vissza vonult a nagy világtól, a ki is-merto és elfelejtette a hosszú idő alatt, csak leányom, — az öreg agyában egy gondolat vil-lant meg, hangja remegni kezdett. Igaz, elfe-leltem mondani hogy nokem leányom is van, pedig szep mint Minerva, karcsu mint Juno, és jellemos mint Veturia, igazán büszke vagyok leányomra Esmenard főhadnagy ur.

William jól talált. Az ifju arca lángolt a leányra halmozott dicsérettől.

— Az öreg dörzsölte kezét.

— Kivánja látni marquis ur? Ugy van ugy, hogyan is lehetno kételkednem, van e fia-tal ember a világon, ki a szép leány elöl meg-szökne, Magda! Magda! küld be leányomat — hadará, el is kiáltozá egy lélekzettel.

Mit akarhat az ember előzőkenységeivel, azt Alfons nem is gyanította, hóbortos szeszöly-nok tartotta az egészet.

A szoba ajtóhoz vezető folyosón könnyű lépések csoszogása hallatszott. Az ifju tonyere-ibe temette fejét, hogy elne repedjen.

Megnyílt az ajtó, és belépett azon Livia, fehér pongyola ruhában. Ilyen szép még soha sem volt. Az ében fekete haj hullámok gazdag gyűrűkben folytak körül az öltöny felső részén, még jobban kitüntetve az igéző halmok emel-kedettségét; az árnyas szempillák kiterülő engedék láthatni a kekes fénny játszó szem-golyók csabos villámai; a vakító fehér arcz közepére, gödröcskéket idézett a finom metszésű ajkák utánózhatalan mosolya; még a bő redőkbe szedett ruha alól ki látszottak, az izletes éji papucsokba szorított parányi lábak.

Az öreg keble mellőlől felsőhajtott, mikor meglátta.

Livia megdült az ajtnál, és elégedetlenül kutatta okát megjelenésének, nem tetszett a bodros daczos kis főnek, ez a késő háborgatás.

— Esmenard főhadnagy ur akart látni leányom, jöjj közelebb, mutasd magad, — mondá a következőkre kíváncsi apa.

A mennyire nem várta a leány annak a névnek kimondását; ugy nem várta William azt, a mi következett. Livia öröm sikoltással

rohant a mutatott helyre, és borult az ifju li-hegő koblére.

Madger majd hanyatt vágta magát ijedté-ben, nem tudta mi lelta leányát. De Alfons ha-mar adott felvilágosítást. Ki bontakozott az ölelő karok közül és a bámuló öreg elé lépve így szólt.

— Uram! hangja elég érczes volt a pillana-t nagy szerűséghez. — Nem tudom találko-zom e helyben hagyásával, a midőn kinyilat-koztatom, hogy leányával ez évi március más-odikától fogva, ismeretségben állok, — nem tudom megnyugszik-e a végzetes találkozás szűlte viszonyban, mi engem és leányát kiloncz nap óta össze köt; azt sem tudom van e fogalma önnek, a legnemesobb érzelmekhez esatolt francia becsületről; de azt az egyet tudom, hogyha az apa áldással járul a frigyhez, én, és leánya, igen, igen boldogok leszünk.

— Felségesen van marquis ur! meglátszik miként nem tékozolta el idejét, — válaszolt amaz, felismerhető guynyal.

Az ifju elkomorodott a gunyos feleletre, lelkét sértették meg a bizodalmat kirekesztő szavak.

— Mi adott okot, hogy egy férfiu nemes érzelmöiből, játékokat tizzón.

— A multban szerzett tapasztalások. Esmenard egy másik kérdést akart koczkáztatni, de Livianak magaviselete, figyelmét máshova vonta. — Az eredményre féltékeny nő zokogva vetette magát apja elé, meztelen telt karjával átkulesolva annak térdét.

— Ha van szivedbe könyörűlő, ha hiszesz egy felsőbb lényben apám, akkor nem téphetel széjjel gyermeked boldogságát! tört ki az, ful-dokolva.

Az öreg vigasztalólag simogatta meg, a keseredett fő szét szórt fűrtjait.

— Nem, kedves leányom, azt nem akarom, de a könnyelműségéből származható veszélyeket gátolni, apai kötelességem. — azonban ha bizo-ezen ifju szavaiban, és ezen bizalmban a ren-deltetés ujjait látod, légy boldog, én apai áldá-somat megtagadnai nem fogom.

Alfons, örömtől megröghantan esett egyik térdére.

— Oh uram, ha utóbbi szavai nem akar-nak ismét csak gyötörni, akkor ön gyakorolja a legszebb cselekedetet a világon!

Néma csend következett.

A beállt hallgatóság alatt William felkelt a bőrkaros székéből, mire idő közben leült, oda lépett az ifjak közé és kiterjeszté balkezét fejeik felélt. Ha ekkor felélnék azok, arczára az apának — látandják az ott végbe ment rettenetű küzdolmet.

Gyermekeim, — törő meg a csontot — szavában öröm, fájdalom, keserűség, hízolgs, és guny vegyűlt. — Előkezozt az idő mely után törekedtem, mely után hanyatott vén lel-kem oly rég óta vágyott, és melyért fentartó erejét gyűjtöm, nyomorult életemnek, még csak pár nap kell, azután örömmel halok meg.

A boldog szerelmesek esdokolva kérték, hogy ne emlegessen olyat, mi nom fog még bekövetkezni.

Az öreg keserűen mosolygott, ő jobban tudta mint azok. Egy kis várakozás után — folytatá.

— Ti ifjak vagytok még, azért biztok a jövőben; még én, — a korhad vén törzs — a multak emlékein ringatom magam. No de jól van ez így, nem is panaszkodom a végzet ellen, csak figyelmeztetek benneteket, a mu-landóságra, az enyészetre. — Leányom, Livia, nyujtd kezedet azon ifjunak, ha szived, lelked, nem ellenzi ezt, teljesüljenek te ifju álmaid, te pedig Alfons fogadd védelmed alá a szárnya-ira becsátott gyermeket, és légy hű öre az élet jó és rosz napjaiban, egyiránt.

— Add hozzá apai áldásodat hogy boldo-gok lehessünk, — könyörűgték azok.

Az apa azt is megtevé, elmondá áldását, tisztán, érthetően, az utolsó szóig, ekkor meg-törtök lábai, és tántorogva ment és ereszkedett, a nem régeben elnagyott karosszékbe. — Sem a leány sem az ifju nem vették észre William-nak ingadozását, boldogságtól túl áradott lel-keik egészen más féle kalandoztak.

Késő volt már az idő, a kakasok őjfűlt kukorikolták. Alfonsnak eszébe jutott katonai kötelezettsége, távozáshoz készült.

— Hova indulsz fiam, ilyen sötétben? kérdő töle a magához jött öreg.

— Néhány óra mulva elvönulunk innét, mennem kell hogy elne maradjak. Azután Liviahoz fordult. — De egy hét alatt vissza térek a szerelmem szárnyain, és téged édes min-denem, elviszlek magammal.

A leány féltve karolta át. — Ne menj el még, maradj itt még, — marasztalá szemé-lyesen.

— Nem lehet kedves Liviam, a katonának kötelessége az első, mint az emberi életben a születés; — de ne busulj, velem leszen az ég, és szivembe vésett talizmánom, te pedig imád-kozni fogsz, megmaradásomért.

Kövés vigasztalás a megszorodott kebel-nök, kevés remény a szenvedély békőjiba jutott leányának.

William megígérte, hogy mindent rendbe hoz, mire Alfons vissza tér. Kápolna van, pap is lesz, azonban násznagyról gondoskodják az ifju, neki nincsenek ismerősei az élők között, a holtakat pedig nem lehet előidézni.

Ebbe aztán mindannyian bele nyugodtak.

Esmenard érzelmes bucsuzással vált meg az öregtől. Livia elkisérte a kert közepéig.

— Isten veled szép hadnagyom, — auttógá — emlékezz meg epedő menyasszonyodról, ha a napi fáradalma után pihenésre dölzs.

Az ifju szerelmesen ölelte magához gyö-nyörű árját, s felmutatott az égbe.

— A csillagok lehallhatnak, de én, még élek, nem tudlak feledni. (Folyt. következik.)

Igen tisztelt vevőim különös megelégedéséről elegendő tanúságot tesz az 1867. évi postaküldetés melszerint alólirt 15,000 postaküldeményt és az 1868-iki, melyszerint 19,800-at adott fel. E számot egyetlen idevaló üzleti ház sem érte el.

Hogy az ámtásra számított hasonló összeg alá jegyzettek az enyémmel fel ne cseréltesenek, tisztellel kérem, gondosan őrizni a leveleket: FRIEDMANN A.-hoz, Bécsben, Praterstrasse 26.

Minden nem tetsző tárgy visszavételük vagy felszórólásuk. Új bizonyítók a szigorú becsületességnek.

(278—h) Egyedüli raktár Ausztria számára.

Legujabb találmányok.

Intés. POMPADOUR-PASTA,

As általam kereskedésbe hozott mely kitűnősége által általános elismerést érdemelt ki, darab idő óta több száz által hamisítottak. Szolgálatom tehát az tudósításul a t. közönségnek, hogy a valódi eredeti arcpasta egyedül csak a cégemnél kapható. Ez szolgál minden arcpastának tökéletes eltávolítására. Atkák, szöplők, májfoltok eltűnnek a kiváltást megőrző a széplül az arc. — Egy tégely 1 ft 50 kr.

Minden lehetséges. Ki hitte volna, hogy még oly eszközt, mely megkíméli a szemet a szeméretnek a kibékülését? Egykorú szelleműs ez, mely megkíméli a szemet. A gépeseke utasítással 25 kr.

Ninos több fogfájás. Rheuma vagy megfázás következtében szárazított mindennemű fogfájás, az új berlini fogceppek által egy perc győztes. A garancia annyira biztos, hogy eredménytelenség esetében a pénz visszaadatik. 1 üveges utasítással 80 kr.

Fényelítő pasta. Megbecsülhetlen házaszer, melylyel minden elavult és elvakult butort stb. legnagyobb könnyedséggel legszebben kifényesítheti. Egy doboz utasítással (elengedő egy butorgarnitúra) 80 kr.

Ezüst tisztító-pólyó, kitűnő szer minden homályossá vált ércárgyakat fehérre és újvá változtatni, nélkülözhetlen arany- és ezüstműveknél, 1 db 5 kr.

Minden órák regulatora a regulát napóra compassal, mindenkinek legjobban ajánlható, minthogy ezen bizonyára bizonyos óra után minden gépezetét órák igazítani lehet. 1 db szom 25 kr.

Mosó por. — Ezen por használatánál idő, munka és pénz megtakarítható. A legnagyobb emellett az, hogy a ruha inkább kíméletlik, mint rendszer előkészületknél. — Egy fontos csomag ára 22 kr.

Amerikai szabadalm. biztosító-lakatok, kitűnő szerkezet, biztos minden betörés ellen. 1 darab kisebb alakban 30, 40, 50 kr., egy nagyobb 70, 90 kr. 1 ftig. 1 nagy két kulcsal 1 ft, utatótáskához 1 db 25, 40, 50 kr.

Czélazervek a nadrágmentők, melyek a nadrágot rozsa idjárárkor piszkítás ellen védik. 1 pár 10 kr.

Angol olók. Legjobb acézből 1 szabási olló legenyomabb 25—45 krig. 1 himző olló legenyomabb 20—30 krig. 1 ollólanó 10 kr.

Nagy előnyt nyújtanak az új gép-írók, megakarították az unalmas hegyezés és biztosították a hegy íróse. 1 db fával szegve 10 kr., csontba 15 kr., 1 db tolltartó és készel 90 1 db unio-radgummi írón- és tintára 5 kr.

Hogy lábat megóvja a nedvességtől, erre gondja legyen mindenkinek, minthogy ez az egészséget fonttatja. Ez előírta a Metzger-féle bőr-szajtolmány által, mely a lábbelit puhává és áthatatlanná teszi úgy, hogy a cipő, bárméddig taposata legyen is a vizes sarat, még sem érezheti benne nedvességet. 1 ft. 60.

Kitűnő lakfénymáz kautschukkal vegyült, hogy a bőrt tartóssá tegye. 1 doboz (1 ft) 30 kr.

A legujabb ligrolin-tüli szeresám (szabban hordható) a leggyakorlatibb e nemben, nem dohányszók számára is ajánlatos; közönséges tüzi szeresám formájára, lámpával van egybe kötve, mely néhány órára való gyúanyagot vesz fel úgy, hogy gyakran adódó alkalommal legott világot lehet gyújtani. Ára csak a gyors elterjedés végett ily olcsó, t. i. 1 db 50 kr.

Perzsal hajfestő szer, melylyel az őszhaját percz alatt barna és fekete festheti, s egyuttal megóvja a természetes üdőséget. Nővényekből készült és egészen ártatlan. Egy doboz utasítással 2 ft.

Intésül: Minthogy nevezett árucikkek is, figyelmeztetem a t. cz. közönséget, hogy valódi minőségben csak a nevezett üzletben kaphatók. — Árjegyzékek minden a raktárban létező tárgyakról ingyen adatik ki. Egyuttal bátor vagyok a n. é. vidéki lakosok figyelmét közvetítő üzletre — a maga nemében egyetlen üzlet — felhívni, hől a legkisebb mint a legnagyobb megrendelés minden ágbau és nemben gyorsan és olcsón eszözöltek. Számos megrendelés kivételre ajánlja magát

Friedmann A. első közvetítő-intézete Bécsben, Praterstrasse 26.

Birtok eladás. Nagy-Kanizsa közelében, Somogy megyében, 217 hold szántóföld- és 47 rétből álló birtok,

összesen 264 hold egy tagban. 15 percznyire a lakó helytől; e birtokhoz való gazdasági épületekkel, a melyek egykor többé kerültek, mint mai nap az egész birtok; és lakház 1 1/2 hold belsőséggel, családi körülmények miatt szabad kézből eladó. A fizetési mód igen előnyös a vevőre nézve.

Minden bővebbi tudakozódásra a „Zala-Somogyi Közlöny” kiadóhivatala szolgál.

Legujabb roszadapor. Biztosított szer mindenféle roszadafoltok eltávolítására vízszóvból, selyemből és minden másféle szövetelekből, — színtegy vas- és acélszerekről. Egy csomag ára 35 kr.

Lopás ellen védelem az angol jegytinta, mely a fehérneműből soha ki nem megy a friss színtét mindig megtartja. Ez minden háztartásnak ajánlható. Egy üveg ára csak 20 kr.

Tyukszem gyűrűk angora gyapottól, 12 darab 25 kr.

Angol bőr-fénymáz, mely a bőrnek eredeti lágyágát visszahadja és legszébb fényre hozza, 1 kis üvege 25 kr. Egy nagy üveg ára 40 kr.

Folyékony enyv. Legnékülözhetlenebb szer minden háztartásban, mert ezzel a házbau előző javításokat mindenki maga eszközölheti; ezen enyv évekig eltartható és hidegen használható. Egy nagy üveg ára 25 kr.

Szagnéküli vízhatlan ágybetétek. Minden háztartásnak ajánlható kivált, különösen gyermek, betegek és gyermek-ágyas nőknek nélkülözhetlen. 90 kr., 1 ft 20 kr., 1 ft 50 kr., egész 1 ft 70 krig.

Cs. kir. szab. Szaponin-zsír-éter, melylyel néhány percz alatt minden néven novozendű szennyfoltokat mindenféle kelmékből a legtisztábban kivetheti. — Ezen új készítmény meghalad minden, mi az ily szerkezetben eddig létezett, minthogy még a legfinomabb és legkényesebb színt is sértetlenül hagyja, mindjárt szírad és nem szagos. Ajánlható egyszerűen mosó- és tisztításra. Egy üveg használati utasítással 40 kr.

Általános tisztító por, melylyel mindennemű ércet, aranyat, ezüstöt, bronzot, pakfongot, acélt és rozst tisztítani és fényesíteni lehet. Egy doboz ára 20 kr.

Pörök a lábak izzadására ellen. Ez eltávolítja a lábak izzadását s az ezáltal előidézett kellemetlen szagot. Egyszerűen a lábbelire is hasznos 1 doboz használati utasítással, elég 3 hónapra, 50 kr.

Párfai általános ragasz, melylyel nemesek üveget, porcellánt, követ, taktókat, fát stb. a leggyorsabban és állandóan meg lehet ragasztani úgy, hogy elválaszthatlan marad, hanem hogy minden egyesítve legyen, fát érczel, üveget porcellánnal stb. egy összeragaszthatni, hogy egy testté lesz. Ezen minden háznál nélkülözhetlenül szükséges szerből egy dobozzal 10 kr. Ugyan e ragasz folyadékban, üvege szedve 30 kr.

Villanyozott fogkefék. Ezekkel a fogakat minden fogtapasz vagy fogpor nélkül csupán hideg vízzel a legszébben, fehérén, egészségesen és szag nélkül lehet tartani egyszerű dörögölés által. Hogy minél nagyobb legyen a kelendőség, díja csak 60 krig tötelett.

Levelepeztelő belyegyek, melyek könnyelműség, olcsóság és biztonságuk miatt is minden osztánál vagy vízszál előnyösök. Legenyomabb és bármiféle névvel vagy czéggel és cimerezzel vagy jeggyel 500 darab 1 ft 30 kr., 1000 darab 1 ft 50 kr.

Írótolak regulatorral. Alkalmazhatók minden kézhez az papírhoz, úgy, hogy egy és ugyanazon tollal a legenyomabb és legvastagabb vonásokat is lehet csinálni. 12 darab ára 24 kr.

Valódi angol tolikések, egy-egy 2 pengővel 20, 30, 40; 3 pengővel 50—60 kr.; legenyomabb fajtájú pengővel 60, 70, 90 kr. 1 ft; 4 pengővel 80 kr., 1 ft, 1 ft 20 kr.

Legelső helyen szabadalmazott mérég, egerok, patkányok, ürgök és hőrcstgök kiirtására. Az eladás felelősségre írtótnék. Egy nagy szelencze: Ára 1 ft.

A haját élénk állapotban tartani, az ősz, vagy szőkét darnára feateni legalkalmasabb a dióolaj, minden vegyi készítmények árosak. Van szerencsém a t. cz. közönségnek jelenlenni, hogy nálam friss, meghamisítottan, két-

szer tisztított dió-olaj kapható. Kis üveggel 25 kr., nagygyal 45 kr.

Gyökere szer, melylyel a tyukszemet 8 nap alatt gyökereken ki lehet irtani. Ezen újabb feltalált szernek minden további dícsérete felesleges, minthogy garancia mellett árul. — Egy dobozzal használati utasítással együtt 40 kr.

Az áránka-olaj egyedüli raktára Ausztria számára. Ennek azon csodáhatása van, hogy a fejbetegségeket elmulasztja, a hajgyökereket és a fejledeket erősíti s ezáltal a haj növeését megelöví rövid idő alatt még a kopasz fejrészeket is előmozdítja. Mint gyógyszer hatályos zuzások, kifczamodások, taghasogatások, rhenma, égetések stb. ellen, bővebben a használati utasításban, 1 üveg 1 ft.

Valódi átlátszó glicerín-szappan a legenyomabb illatokkal. Egy közepenyiségű darab ára 15, 20 kr., nagy drb 25 kr. Egy tégely valódi mar-zsír (Kammfett) hajkénőse 30 kr. Egy darab mar-zsír hajszepedő 30 kr.; valamint minden más illat- és toilette-szerek bel- és külföldiek, a legnagyobb választékban.

A kitűnő szobapadló-fénypaszta (kautschukkal), mely a padlót legszébb fényvel látja el, és tartósságra nézve az eddigieket fölülmulja. Dobozköt (olegendő 1 szobához) 1 ft.

A legnagyobb takarékoság. Minden háztartás, kézműves és gazdemberre nézve az egész újonnan szerkesztett angol szabadalm. közzérülő gép által (használatos minden vágószerkezethez, színtegy üvegmezőre) legnagyobb könnyedséggel néhány másodpercz alatt éltelen vágószerkezt, úgy mint olló, kés, kassa stb. igen élesre közzérülhetők. 1 db 25 kr.

Bőrpasztá kautschukkal a bőrt elnyúlótellenő tenni, különösen ajánlható lésszerszámok gondozására. 1 bádogdoboz 60 kr.

Legjobb borotva-paszta. A paszta fölőlegessé teszi a borotva közzérülését, 1 doboz ára 25 kr.

Orvosi kenőszappan, csodaszappannak is nevezetik: kipróbált és biztos szer minden bőrbetegség, u. m. kiütések, atkák, porsenések stb. ellen. Felöltök és gyermekek által egyaránt használható. Egy darab használati utasítással 35 kr.

Enorivolt, a fehérneműkből vagy más szövetelekből minden új vagy régi tintafoltot kivessz. 1 üveg 20 kr.

Az új behafogó szerkezetek kaphatók, darabja 20 kron.

Légyirtószesz szobák, konyhák, szalonok, számára, igen jó illattal bír és egy fél óra alatt roppant mennyiségű legyot pusztít el. 1 üveg ára 30 kr.

Legujabb találmány. Inggombok felvarrása 13 bróbas ezüstből. E találmánnyal a szakmában a legmagasabb eredményt értett el, mivel itt a szóp a hasznosul összekötött: ha számba vesszük, hogy az ily gomb örökké eltart s használatlan ingekről levethető s lamót másokra álmalmazható, a mellott értékét mindig megtartja, míg más gombok mosás, mángorítás, és vasalás által csakhamar önkre jutnak. Minden gombhoz 1 jófállo, az osztit valódiságáról szóló írat van csatolva, az ár oly csokélyre szabott azért, hogy e találmány minden háztartásnál alkalmaztassék. 1 tucsat gyönyörű műv gomb ezüstből 85 kr., sima 70 kr.

Minden láthatóvá lesz az új szebikroskop által, mely 10, 20 egész százszorosan nagyít minden tárgyat, úgy hogy ezen keresztül még a tiszta vízben is megláthatni a szálakat. E mikroskóp sokszorosan használható p. liaz, gabona, vetemény-magvak, szövíárnak a természetvizsgálatoknál, 1 db 40, 60, 80 kr., 1, 1.20, 1.50.

Halál az alkalmatlan rovarokra! Az újonnan feltalált rovarirtó folyadék által. E nemesek hogy a rovar gyorsan elpusztítja, de övszerű szolgál azok befészkelése ellen. Igen alkalmas poloska, mely stb. ellen. 1 nagy üveg 30 kr.

Ezt el kell olvasni!!! Az eredeti államsorsjegyek árulása minden államkormánytól meg van engedve.

E hó 20-án veszi kezdetét a 4 milliónál nagyobb tőkeösszetel kisorsolása;

mely az államkormánytól van garantirozva, s az ehöz való eredeti sorsjegyek (nem pedig ígervények) ára: 1 egész 4 ft.; fél 2 ft.; negyed sorsjegy 1 ft. osztrák bankjegyben; s ha ezen özlöt beküldetik, a sorsjegyek a legtávolabbi vidékekre, is elküldetnek pontosan s hallgatás mellett.

Csak nyeresemények huzatnak ki. Főnyeresemények 250,000; 150,000; 100,000; 50,000; 40,000; 30,000; 25,000! 2 : 25,000; 3 : 15,000; 4 : 12,000; 11,000; 5 : 10,000; 5 : 8000; 7 : 6000; 21 : 5000; 4 : 4000; 36 : 3000; 126 : 2000; 6 : 1500; 5 : 1200; 206 : 1000; 256 : 500; 2 : 400; 354 : 200; 13,200 : 110 stb. stb.

Együtt 28,900 nyeresemény. Akik részt akarnak venni ezen sorsjátékban, forduljanak minél előbb egyenesen az alólirt bankházhoz.

A sorsjáték-terv és a huzási jegyzék, a nyeresemények felhívás nélkül bórmentve megküldetnek.

M. MAGNUS, banquier Hamburgban.

A szerencse kedvezményének bizonyosága, hogy egy közölszöbki huzás legnagyobb főnyereseményét fizette ki.

Nagyszerű szerencse-ajánlat. Eredeti-állam-jutalék-sorsjegyek mindenütt vehetők és a játszás engedélyezve van.

„Isten áldása Cohnnál!” Legujabb, megint nyereseményekkel nagyobbított tőke-kisorolás közel

8 millió. A huzást biztosítja s teljesíti maga az államkormány. A huzás e hó 20-án veszi kezdetét.

Csak 4 ft. osztr. ért., vagy 2 ft. osztr. ért., vagy 1 ft. osztrák értékben az ára nálam egy: az államtól biztosított valódi eredeti sorsjegyek (nem pedig tilos ígervények); és a sorsjegyek az ár bórmentes beküldése mellett a legtávolabbi vidékekre is elküldetnek. Csk nyeresemények huzatnak ki.

A főnyeresemények: 250,000; 200,000; 150,000; 175,000; 170,000; 165,000; 160,000; 155,000; 150,000; 100,000; 50,000; 40,000; 25,000; 2 : 20,000; 3 : 15,000; 3 : 12,000; 3 : 10,000; 4 : 8000; 5 : 6000; 11 : 5000; 4000; 206 : 500; 6 : 300; 272 : 200; 24,550 nyereseménye 110, 100, 50, 30.

Egy sorsjegy sem nyer kevesebbet 2 tallérnál. A hivatalos huzásjegyzék és a nyeresemény öszszegyek a huzás után azonnal hallgatag megküldetnek.

Üzletem mint a legrégebb s legszerencsésebb ismeretes, mert már a legnagyobb nyereseményeket 300,000, 225,000, 150,000, 125,000, többször 100,000 és legutóbb a decz. 29-ki huzásnál a főnyereseményt Pestre fizettem ki.

Lázár Sámson Cohn Hamburgban főiroda, pénz- és váltóüzlet.

(375—2,2)

B o r s e p r ö t — Weinhefe —

kisajtolva, tézsta-alakban vagy megszáritva darabokban megveszi a legjobb áron

Pesten

Rózsá Lajos kémiai készítmények gyára.

(389—3,1)

Zala-Somogyi Közlöny

Kiterjedve

SOPRON- és VASMEGYÉKRE.

Vegyes tartalmu hetilap

a szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaszat, tudomány és művészet köréből.

Megjelenik:

minden szombaton,
egész a gyakran másfél vagy két ivon.
Szerkesztői iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással és vidékre postán küldve
Egész évre: - 6 ft. - kr.
Fél évre: - 3 " - "
Évnyegyre: - 1 " 50.

Hirdetések

A hat hasáboz petit sorért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyilt téren”
egy petit sor beiktatási díja 15 kr.

Hirdetéseket elfogad:

N.-Kanizsán: a KIADÓ-HIVATAL. Pesten: ZEISLER M.
Bécs, Hamburg, Berlin, Majna-m.-Frankfurt- és Szei-
ben: HAASENSTEIN & VOGLER. Liposz: Bón,
Stuttgarban: SACHSE & TÁRSA. Bécsben: OPPELIK

Pályázati eredmény *)

Z.-Somogyi-Közlöny T. Szerkesztőségének!

A tisztelt szerkesztőség által felhivat-
tam, hogy azon 12. gazdaszati cikket, me-
lyek Méltóságos Gróf Szápáry Géza Főis-
pán Ur által a kisebb gazdák földmívelési
előnyükre szolgáló gazdaszati cikkre kitű-
zött öt darab arany pályázati díj elnyerése
végett Liebbald Béni által irattak és a
Zala-Somogyi-Közlönyben közzé tétettek,
megbíraljam.

Ezen felhívás folytán tisztelettel nyil-
vánítom, hogy Liebbald urnak felebb érin-
tett 12 pályázati cikkjét gondosan átvizs-
gáltam, és azokban a kisebb gazdákra
nézve oly hasznos gazdaszati figyelmezte-
téseket találtam, hogy a közlött 12 cikket
az 5 arany pályázati díjra méltóknak talált-
am, és ezen pályázati jutalmat Liebbald
B. ur részére megadádnak véleményezem.

Ha- mint hiszem- a felebbi cikkek
ujból kifognak nyomatni, szükséges leend
némely toll- vagy sajtóhibákat kiigazítani,
a IV cikk végét pedig módosítani:

Ugyan is a III-ik cikk „Takarmány”
címe alatt az 5-ik bekezdésben oda utal,
hogy a takarmány növények „virágzás kö-
zepette levágandók.”

Folytatólag 1-ső pont alatt pedig az
áll: „a fű mindig virágzás közepette kaszá-
lásával nem szénát, de igen is szalmát nye-
rünk.”

Ezen ellentét kiigazítandó volna.

A VI cikkben mondatik: hogy az
árpa június 2-ik felében megéri.

Itt vagy az maradt ki, hogy ősz arpa
vagy július helyett június iratott, a mi
szinte kiigazítandó lenne.

Végre a IV-ik cikk végén 1,200 □ öles
holdra — 100 szekér trágya szükségeltetik.

Mint hogy népünk a maga, ugy a köz-
gazdaság kárára igen hajlandó a vonós erőt,
és időt pazarolva használni, és mint hogy
500 mázsa trágya egy holdra elegendő, —
véleményem szerint célszerű volna aké-
p fejezni ki a trágya mennyiségét, hogy egy
holdra 40—50 tíz—tizenkét mázsával
terhelt székér trágya kívántatik.

Midőn a föld légysága miatt 10—12
mázsa terhet nem vihetni, akkor a szeker-
zés a szántó földön már magában káros.

Általában jó volna a népet figyel-
meztetni, hogy barmaid jól tartván, azokra
nagyobb terhet rakjon.

Palin, márczius 17-én 1870.

GLAVINA LAJOS.

Hiányok a gazdaszat körül.

A földadónak tulterhelhetőségét tehetsé-
gemhez képest leírni megkísértém s ezt

*) E szakértői véleményadás folytán Liebbald
Béni urnak az 5 db. aranyat megküldötték s így a múlt
évi 3 rondbeli pályázat befejezve van. Ismételt kö-
szönet Főispán ur 5 Méltóságának nemos intézkedése-
s lapunk iránt tanusított figyelméért! Szerk.

szíves volt becses lapjában közzétenni, most
megkísértem elsorolni azon-okokat, melyek
gazdaközönségünk tevékenysége kifejtésé-
ben gátul szolgálak, én ezen ok motivu-
mának első esetben cseléd-rendszerünk ren-
dezetlen voltát, másod esetben mezei-rend
őrségünk hiányos lételét, harmad- esetben
utaink és hidaink végtelen elhanyagoltságát
teszem okul.

Elsőben is azért cseléd-rendszerünk
állásáról kívánván szólni, sajnos, de áll,
mikép a cselédség jelenleg kénye-kedve
szerint cselekszik, tudva, hogy ő még a
botbüntetéstől is fölvan mentve, — midőn
én e szót botbüntetés — kiejtém, bocssáson
meg a tisztelt olvasó, nem tartok azokkal,
kik tán e gyalázatos — ez emberiséget
lealázó fenyték fejtartását óhajtkák, mon-
dom ezekkel nem tartok, de szeretem kiírni,
mikép kell, hogy ennek eltörlésével oly in-
tézkedések léptetessenek életbe, minők a
kor igényeidek s gazda közönségünket egé-
szen a kárhozát ösvényére terelni nem
óhajtkák, e baj oly sürgős és fontos, mikép
ezt az e tárgyban szerkesztendő törvény
utján gyökeresen átalakítani s gazda közön-
ségünket megnyugtattik kell; — én e tárgyban
csekély egyéni nézeteimet a következőkben
öszpontosítom: minthogy cselédeinknek
kirívó maga-viselete nemesak a cselédek
erkölcsi romlásában, de gazdaközönségünk
könnyelmű eljárásában is keresendő, ennél
fogva szerintem kívánatos volna első eset-
ben odahatni, mikép cselédet rendes elbo-
csájtó levele nélkül senki de senki felfogadni
ne merészelne, s mind az ki magát egyszer
mint cseléd beíratta, az ezen minőségében
mindaddig, míg a cselédi hivatásánál jobb
sorsba nem juthat, abban megmaradni kény-
telen lenne, s azon gazdát, ki elbocsájtó levél
nélkül cselédet házához és szolgálatába
befogad, mint a társadalom legkonokabb
ellensége a legpéldásabban az iskola javára
megbüntetni kellene, ezzel szerintem eleje
vétenék azon szomorú esetnek is, mely je-
lenleg a legnagyobb mérvben divatos, hogy
a sok zsellérségben álló egyén ezen szán-
dokában megakadályozható volna, így nem
ismétlődne azon szomorú példák, hogy
mihelyt a gazda cselédjét valami rosz vise-
letért vagy engedetlenségért megdorgálta
ott nem hagyná, mert tudja, hogy elbocsájtó
levél nélkül fel nem fogadtatik, valamint
zsellérségbe sehol benem állhat, kénytelen
volna magát jól viselni s gazdájának hi-
vebben szolgálni, ezzel erkölcsileg gyara-
podnék, míg a gazda biztosabban levén, őt
sokkal célszerűbben gazdaságában felhasz-
nálná, s így a sok kóborló és dolgot ker-
ülő egyénektől megmenekednék a nagy köz-
önség.

Itt nem mulasztom el megemlíteni,
hogy minden cseléd szolgálati könyvvél el-
láttnék, ezen könyv szolgálati helyére tör-
tént beállása esetére azonnal a szolgálatot
adó gazdának adatnék ki, azt a cseléd
nyilvántartás előjegyzése végett a községen-

kint felállítandó azon községi közegnél ren-
des szám alatt bejegyeztetné, kit a község e
tárgyban megbizna, — bejegyzés után a
könyv azonnal a bemutató gazda által meg-
tartatnék, nevezett a községből vagy szol-
gálat helyéről távozván, hogy hova távozott
légyen, hasonlóan az illető nyilvántartást
vezetőnél előjegyeztetni tartoznék, az ezen
rendszerrel áthágó példásan pénzbírságban
elmarasztalando volna.

Mint hogy a cseléd állással a napszá-
mos ügye is majdnem azonos, nem lesz tán
felesleges, ha e tárgyban is néhány szóban
nyilatkozom, kiktől kerül elé az a valódi
napszámos osztály, — ugy hiszem mindenki
tudja, hogy a szolgáltatás vagy az atyai
házat fejességéből vagy könnyelmű hanyag-
ságból odahagyott cseléd — fia vagy rokon
s midőn rendes helyét elhagyta már hisze-
mőségét nyilvánította, ez világos hasznára
a közönségnek nem lehet, hogy minél keve-
sebb ily dolgot kerülő egyének létezzenek,
szükséges volna egy általános az év négy
szakára beosztott oly napi bért tartalmazó kül-
csot felállítani, melyet senkinek megmástitani
szoros büntetés terhe mellett szabad ne
volna, mert jelenleg, habár ki is munkást
hív szöllőjébe, vagy más gazdaságba, ugy
kell fizetnie mint azt a munkás kívánja, sok-
szor megcsik, hogy az egész munkája nem
ér annyit mint a neki fizetett napszám, igen
gyakran még az a körülmény is sújtja a gaz-
dát, hogy más nap minden bizonynyal
munkára hozzá elmen és mégis megcsalatik,
mert egy másik gazda egypár krajczárral
többet ígért vagy tán egy icze borral többet,
ezért ahhoz ment munkára, igaz, hogy nem
maga a munkás a bűnös, hanem vele együtt
az a gazda, ki elcsábította vagy többet ígért,
ennek ismét egy általános s törvényben kö-
rül irt rendszer vethetne véget.

Én ugyan olvastam a lapokból több
nevezetes város munkás mozgalmait, a
pesti munkás mozgalmait is, megvalloim lel-
kemből, hogy most már a vidéki gazdaköz-
önségünk hasonló szorult állapotban van,
mint Pesten journalistáink a strike miatt,
azok nyomása alatt kevesebb tartalommal
hozták lapjaikat, de mégis hozták, érette
azért nekik semmi hátrányuk nem volt,
mert az olvasó közönség mind ezt beszámí-
tani hivatva van, és mégis mily aggodalmat
szerezhetett ez, azt minden lap vezér rova-
tán lehetett észlelni, — de mennyivel
nyomasztóbb helyzetben van gazda
közönségünk, ki minden reményét a remél-
hető termés után élvezi, így például ve-
gyük a legfontosabb aratás táját, igen sok-
szor arató szerződést köt a vállalkozóval,
megjön az aratás ideje, de arató nem jön,
érette kocsiira ül és elmegy felkeresi azon
helyet, honnét az aratót felfogadta, midőn
ott az illető után tudakozódik azon választ
kapja, hogy ez egy másik községre aratás
végett vállalkozván ott található fel, kérдем
tisztelt olvasó, itt ki a bűnös? vétkes első
sorban az, ki az illetőnek elbocsájtó levelét

kétszer kiadta, — vétkes azon egyén ki e
gázságot véghez vitte, és ki szenvedé? az a
jó hiszemű gazda, ki minden reményét gabna
neműiben fellelni véli, és igen gyakran
megcsik, hogy gabnáját vagy a szél veré ki
vagy pedig jég által kicsépelten a mezőn
hagynia kellett, azért midőn e szomorú té-
nyek eszembe ötlének mindig azon fohászom
van, „oh községi rendszer, jöjjön el a te
országod!”

Másod izben a mezei rendőrségünk hiá-
nyos voltáról fogok szólni.

A mezei kártételeket leginkább a
magánörzésben kell keresni, ennek az a szo-
morú és káros következménye van, mert a
márhák őrzésére hivatott egyén egészen
dologtalaná válván, a társadalom terhére
nehezkedik, mert a folytonos henyelés miatt
nem csak hogy dologtalan, de minden gaz-
ságot megtanulva és kigondolva véghez is
viszi, őrzése alatti állattal szerte szőlél kár-
télóz, ezzel a gazdát nem csak bosszantja, de
gyakran egész reményében tönkre teszi, —
hogy a henyelés minden gazdaságnak kutfor-
rása bizonyítja azon körülmény, mert bárki
eddig egy nevezetes rablás tény-álladékát
felvette, annak bizonyosan az eredete he-
nyelő nyájt őrző pásztorok kigondolásának
szüleménye, mert ezt egész naponni együttlét
alatt kigondolván alkalom nyújtás esetén
véghez is viszik, tehát, hogy egyrészt gazda
közönségünk a bitangolástól menten legyen
másrészt, hogy fiatalságunk, kik eddig több
vidéken e magán őrzéssel elfoglalva erkölcs-
telen élet folytatására alkalma volt, vissza-
tartassék, így a magán őrzést betiltani egyik
legelső teendő köze sorozandónak vélem,
harmadszor az utak roszkarbani létéről kívá-
nok szólni, ugy hiszem mindenki, legyen bár
gazda, vagy magánzó szivesebben utaz a jőuton
és biztosban érzi magát a rendes hidon mint
a rosz ut és elromlott hidon, de hogy mi
utaink elromlottságának fő okai, mivel mér-
nök soha nem voltam, így alaposan megbí-
rálni nem tudom, annyit azonban mégis
észleltem, hogy én roszaságát az azoknak
szerfeletti szélességében keresem, de kere-
sem abban is, hogy nincs soha ez uton senki,
ki az ut középeim tókácskakat a szívó-árkokba
leeresztené, így egyik kerék a másik után
mindig nagyobb és nagyobb gödröt vájván
ki, végre az ut járhatlanná válik, — a hogy
a rendes közlekedési uton utfelügyelők
alkalmaztassanak szükséges volna azért is
mert, csak a hidakra felügyelvén azt is rö-
gön rendbe tartani képesek volnának.

És mivel mind ez gazdaközönségünk
világos hátrányára van, azt mindenki, ki
kissó vidéken utazgatott beismerheti, és mi-
vel az utaknak jókarbani helyhezése az or-
szágos ipar és gazdaszat egyik fő óhaja, nem
képtem, mikép e tárgyban is a kellő intézke-
dés megfőtetni fognak.

KOVÁCS JÁNOS.

Regenerációk alapja és föltétele.

—a) Közel ezer éve már annak, hogy a magyar nemzet a földön úgy áll, mint ékes korall-csoportozat tengervízesés habok között, melynek összefüggő életerejét, sem erőszakos tördelek, sem vakmerő s könnyelmű csontkitások meg nem zibbaszták, hanem a megsérült helyen minden rombolás után újabb hajásokat nyerve, mintha a Gondviselés a regeneratio s koronkinti új születés kipusztíthatatlan csirái-val ajándékozta volna meg, midőn ősi keleti bölcsőjéből világ rendeltetése mai helyére — a magyar Kánaánba elvezette.

Hol azon bájos forrás, melyik azon alap, honnan nemzetünk a csudacsrót, az örök megújulás etitokszerező képességét nyerte? mondjuk ki saját szerű államszerkezetét s bámulatos hazaszeretete, melyhez hasonlót a népek történeti fölmutatni nem tud.

Az európai állam-szerkezetekre nézve ugyanis, bizton állíthatjuk, csupán egy ország létezik, mely az 1848-ik év előtt magyar állam gépezetéhez hasonló rokonintézményekkel dicsekedhetik, s ez — Nagybritannia, Európa legdicsebb, s leghatalmasabb állama.

Ez ország államszerkezetének két fővonása szintén: a monarchia s az önkormányzat elve; — mint nálunk az egykori municipalitás, s megyei és városi autonomia.

Az angol „magnacharta” s II. Endre királyunk „arany bullája” majdnem egykoru. Amaz 1215-ik — emez 1222-ik évben látott először napvilágot. Mindkét ország változhatlan közjogi alapjait képezik azok.

Valamint a két ország között semmi szövetség, ugy ama két sarkalatos törvény eredetében is, semmi politiai összefüggés nem volt. Közös mindkettőre csupán azon körülmény, hogy a jelzett korban mind Angolországban, mind hazánkban, az egyházi és világi ország nagyok túlnyomó hatalma a kedvező időpontot felhasználta a kiváltságos rendek szabadságainak biztosítására.

Több mint hat évszázad folyt le már azóta, s a megmérhetetlen különbséget, melyet ma az angol „magna charta” fejlődésének nem csak közjogi, hanem társadalmi tekintetben is fölmutatni képesek, — egyrésztől N.-Britannia földrajzi s nép ismei viszonyai, más részről az ország története s az angol faj jellege által lát-

juk megoldva; mert nem volt még birodalom a földön, mely a politiai és kereskedelmi élet föltételeknek oly bámulatos bőségével lett volna megáldva, mint Nagybritannia, melynek nagyságához s jólétéhez a legellenkezőbb éghajlatok természeti kincsei 250 ezer mértföldön járulnak alárendelve azon önmagával tisztába jött öntudatos erős akarattal, mely Angliában kormányt és népet egyaránt, egyértelműleg áthat és volunk azt sejteti, hogy épen ez ország van talán rendelve a Gondviselés által egykor szellemi és anyagi tekintetben „világbirodalomká” kinőnie magát.

De, bármily magasan álljon Nagybritannia minden egyéb állam, még az északamerikai egyesült államok fölött is; az intézmények alakjára és szellemére s a hazafiúi ösztönökre nézve mindamellett vannak egyes pontok és mozzanatok, mikben Magyarország multja a hasonlóságot Angliával s az angolokkal, bátran kiállja. Igaz, hogy Nagybritannia a több század óta virágzó parlament, a szabadsajtó, személyes szabadság s polgári egyenlőség által népszerű aristocratia, vállalkozási szellem, nemzetgazdálatsági helyes irány s politikai érettség szempontjából, még mindig el nem ért példánykép, míg viszont Magyarországon a municipalismus mindent nivellizáló gyökerei közszellem terjedésének még ma is útját állja, fiatal parlamentarismusunk pedig az ő kor rögeszméivel, még ma is csatát vív.

Mindemellett volt és van még két fő pontja nemzetünk közéletének, miben mi nemcsak méltán hasonlíthatjuk magunkat: az angolokhoz hanem bátran mérközhathatunk is velők. Egyik főpont: a monarchicus kirihathatlan érület, — másik: a nemzeti s országos ügyek iránti pártatlan buzgó érdeklődés, eme kimeríthetlen forrása s ösztöne a soha nem lankadó hazafiúi tevékenységnek s áldozatkészségnek. Ime ez az a két főpont, s illetőleg nemzeti tulajdon, — mely alapját képezi regeneratiónk a jövőre is, s mely okozta a multban, hogy még idős társaink a négy folyam partján a politikai s társadalmi fejlődésnek még ma is kezdetleges fokán állanak: „a magyar — bár — elszakított testvértelenségű sáját, nemének” — méltó birtokosává vált azon politikai hegemoniának, mi a többi népfaj előtt még sok ideig irigység tárgya lehet ugyan, de melynek jogosultságát a magyar vér s kiapadhatlan hazaszeretet elvitatni nem engedi soha.

Tanügy.

A zalamegyei általános tanító-egylet közgyűlése.

A zalamegyei általános tanító-egylet folyó hó márczius 23-án tartá meg alakuló közgyűlését a kegyesrendiek főgymnasiumának rajzteremében. Már előtte vald nap a megye távolabb vidékeiről is sereglettek össze az egyesületi ohajtó néptanítók, kik — szokott nyájias modorával melegsívből lakadó szavakkal üdvözölt a megye tanfelügyelője Bója Gergely ő nagysága. Felhívása nem hangzott el a puasztában. A megye néptanítóinak nagyrésze megértve a kor szözetát, mely tömeges egyesülésre sorkent a szent ügy érdekében üdvös czél elérésére sietett bizonyítani buzgalmát és érdekelttségét, melyet hivatása iránt érez.

Márczius 23-án 8 órakor reggel gyűlöltek össze az egybesereglett vidéki néptanítók úgy szintén a helybeli iskolák tanítói is a főemlített teremben, részint a czéltől, hogy megismerkedjenek, részint hogy a közgyűlésen tárgyalandó ügyek felett előlegesen tanácskozzanak. Ez előleges értekezésben felolvasattak az alföldi tanító-egylet alapszabályai, és megállapodás történt a tisztviselők választását illetőleg.

10 órakor lépett be ő nagysága, a tanfelügyelő ur a már ideiglenesen meg választott egylet elnöke, egy remek beszéddel nyitván meg a közgyűlést.

Igaz az, hogy csakis szívből jött szó hat a szívre, beszédében körvonalozva az egyesülés szent és magasztos czélját, meglható szavakban esetelte hazánk tanügyi állapotát, egyszerűs-mind egy jobb jövő reményének képét tárva elénk. A tanügy és annak bajnokai iránti meleg lelkesedés jellemzők minden szavát, s a jelen volt tanítók mindinkább fokozott lelkesülése nem egyszer hangos éljenekben törtek ki, emelkedett hangulat vett erőt miódnájukon, ez emelkedett hangulatban tért át az elnöklő tanfelügyelő ur a közgyűlés tárgyaira.

Az alapszabályokat illetőleg egyhangulag az alföldi tanító-egylet alapszabályai fogadtatnak el, hozzá véve a helyi és egyéb körölmények következtében szükségeseké lett változtatásokat.

Elnök ur ő nsga általános helyesléstől kisérvé indokolt egy egyleti szakközöly életbe léptetését, ezt a közgyűlés magáévá tevén, a lapszerkesztésre ő nagysága keréttet fel.

Következett a tisztviselők választása. E tekintetben megállapodás már az előle-

gos tanácskozmányban törtévnő, a tisztviselőség a következők alakult meg:

Elnök: Bója Gergely ő nagysága, lelkesült éljen kiáltásokkal egyhangulag.

Alföldi elnök: Nucsotz József felsőbb iskolai tanító ur.

Pénztárnok: Goldschmied Dávid izr. főlelemi tanító.

Elnök: Horváth Pál.

Jegyző: Hajgató Sándor, kiskanisai tanító ur és aljegyzett.

Elnök ur lelkes szavakkal hozott indítványára, hogy Zalamegye általános tisztult főispánja mélt. gr. Szápáry Géza ur az egylet védnökségére kéressék fel, a közgyűlés egyhangu éljen kiáltással fölött. A közgyűlés ezen határozata ő méltóságának táviratilag tudtul adatott. — Ő méltósága táviratilag küldé üdvözlét és köszönetét.

Könyvtárnok: Rosenbluh Mihály.

Ezenkívül 20 választmányi tag választotta, kiknek névsorát a jegyzőkönyvvel együtt közlendjük.

Elnök ur felszólította a jelen voltakat neveik aláírására s a tagsági díj befizetésére, mit mindenki örömmel teljesített.

A muraközi tagtársak pedig a déli vonattal akarván még elutazni, búcsút vettek, ezeknek elnök ur meleg szavai ban fejező ki köszönetét különös buzgalmukért, melyen találjuk megemliteni, hogy Felső-Zala nem volt oléggé képviselve, hihető a távolság miatt.

Az idő már messze haladván, s a közgyűlés tárgyai elintézettévn, elnök ur ő nagysága újra egy remek és lelkes éljenekkel kísért beszéddel zárta be a közgyűlést. Terünk nem enged, hogy a beszéd érdemleges megemlítésébe bocsátkozzunk. Legyen szabad kinyilatkoztatnom, hogy a haza és elsősorban Zalamegye tanügyiét egy nagy lépéssel vitte odább tanfelügyelő ur ő nagysága. A hol ennyi buzgalmat, erőt és szent komoly akaratot fejtenek ki az ügy sikeres előmozdítására, ahol ennyi erő pontosul össze a haza legmagasztosabb ügyének emelése érdekében, ott lehetetlen, hogy elmaradjon a siker, ott lehetetlen, hogy egy jobb jövő reménye gyökeret ne verjen szívünkben. Azért bizalommal kérem fel magyénk azon néptanítóit, kik eddig velünk nem egyesültek, tegyék ezt minél hamarabb, mert saját érdekük kívánja, hogy egyesített erővel küzdjünk a szent czél felé.

Elnök ur szavai mindnyájunk szívében még sokáig éljenek visszhangozni fognak, azért csak

ARCZA.

Hunyad sirján.

Nem egy hazának bajnokát takarja
E sir, Európa hőse hamvait
Emészti az idő hatalma itt,
Kit nem zavart soha bajok viharja.

Sir ére a világ dicsei Hunyadja
Nyugvása a földök alatt, a kit
Egész ós, szív s kar hatalma vitt
Mind legyen a férf: ő mutatja

Fegyverezőj között a harci síkon
Vészre vala, békében jó atya,
Vigasztalt és könyűt száritgata.

Sáivében láng betűkkel élt ő esent hon,
Kicsiny volt érte minden áldozat
Előtte, mert szerelt, fakadt.

A remény.

Ha vélelelont... terén:
Hiába... kérdése,
S tünt... kép, melyet szívembe véso
A... mesoly... jő a szép remény.

Veszt az éjen át mint égi fény,
Mit nem zavart meg vész öröküde,
Habár szótan ég a dühöngve, és o
Csillag vész, bár minden messze mén.

Ha a csalás árnya elfedi
Is pillan... jő segíteni
Azonna... hoz vigaszt, miként barátod.

Ha jő, ha megy csupán mosolygva látod
Ha meghal is, sirján új életet
Nyér és akármily uton is követ.

TAKÁCS JENŐ.

Lafitte Chamans lovag.

— Elbeszélés. —

Rusa Kálmántól.

(Folytatás.)

Alfons különösen nyughatatlan volt, alig várta, hogy előjőjön az új, a reggel, valami megfoghatlan előérzet lepte meg, senogy sem tudott kedve megjönni. Livia eleget igyekezett szörakozást szerezni neki, — elvezette az istállóba, megmutogatta kedvenc állatait; — aztán a

kerten hurcolta végig, megittatta az üde forrás vizével, megmászatta vele a forrás felett uralgó sziklát, honnét ellehetett látni a távol falvakig, — de ezek mind nem használtak, sem a szerelmes szavak, sem a forró csókok elnem üzhettek azt a szokatlan vendéget keble közepéből.

Valahára nyugodni készült a nap, még csak felső részéből látszott egy kis karéj, s a közel hegyek erdős csúcsain égött búcsuzó csókja. Lassacskán az is elmerült, az is eltűnt, és az alkonyat bevonta a tájat homályfátyollal.

Az obédőlben felgyújtattak a lámpák, jelentvo elérkezését a meglépő élvezetnek.

Ugyan mit gondolhatott ki a jó Wil apó? töprönkedett a két Esmenard a mint a szönyegekkel bevont lépcsőzetet felmentek. Azonban nem láttak benn semmi meglepni valót. A földig érő tükkör, arany keretében, a selyem függönyök, a bársonnyal borított butorok, a nagy kerék asztalon ugyan azon teríték, — csak haza mentek — és még is valami meglepőnek kell történni, akármily legyen is az, az öreg Madger nem csinál bolondot nagy uri vendégeiből, annyi bizonyos.

Alig tették be maguk után az ajtót, alig váltottak néhány nyájias szót a boldog Liviával, a mellők ajtón át megjelent William is fekete öltözve. Csizmájától fel egészen nyakkendője csokrág, minden gyászos fekete volt rajta, csak arca volt sárgás szürke és ing-galénya fehér, úgy nézett ki, mint keseredett férj, szeretett nejeinek koporsója előtt.

Tettetett apugalmommal szorongatta meg vendégei kezét, — aztán helyet foglalt az asztalnál, a kettős szárny ajtóval szemben. A többiek is elfoglalták szokott helyeiket.

Mikor az étkezésnek vége lett, és az Esmenardok lelkei megnyiták a bortól, William fél könyökére emelkedve, elkezdett felhangon mosolyogni. Azok a mosolygó vonások különös játékot üttek azon a sárgás szürke arcon.

— Ugy e még nem rózeszteltetek az igért meglövetésben kedves vendégeim? — fordult azokhoz.

— Még nem, de várjuk, — felelt szembehunyorítva az öreg Esmenard.

— No jó, — hanem mielőtt meglepnélek benneteket, hallgassatok végig egy érdekes történetet.

— Csak rajta Madger apó, halljuk.

Az öreg hátra vetette magát karaszokéba,

s mintha csak mesélne, csöndesen kezdett beszélni.

— Régen, igen régen, meddig vissza jutni a képzetet is kifárad; Franciaország egy ik városában élt egy magas családból származott ifju ember, nem valami főnyei anyagi körülményei középett, szülei rég elhaltak, tisztességes nevet hagyva maguk után örökségül egyebet alig, de azért az ifju nem csüggedett el, megküzdött sorsávi férfiasan, és bizott a jövőbe, mint sok száz és ezer Egy küds teli napon, megunta magát szobájában, de a mozgás hiány is kényszeríté, fogta koponyét és kiment az utcára, s a rendetlen ház sorok között járt kelt figyelmenlenül; egy izben mintha valami ösztönözte volna, feltekintett; egy közönséges öltözöt leányt látott vele szemközt jöni, foje kendővel bekötve, karáról zöldszéggel megrakott kosár lógott alá, melyet mindig figyelemmel kísérni látszott. Megáll, maga sem tudta volna meg mondani mért és az érdektelen külső leány után meresztet tekintetét; de az hamar oltunt az utca saroknál, befordulva egy másik utcában. Az ifju még egy ideig nézte az irányt, melyből figyelmetárgya elveszett, aztán felejtvo leányt, kosarat, kendőt, utcasarkot, folytató menését, még nem elfáradva, szegényes lakására vissza tért Másnap, harmadnap s így tovább, mindig ugyanazon órában jelent meg a leány, kosárral karján. A mindig nagyobb érdekléssel leselkedő ifju kezdett észrevenni koblóben valami fájó és mégis kellemes érzést, melyet még nem érzett soha. Azt gondolta test baja van, pedig csak szívo volt beteg a szegénynek, az ismeretlen leányba lassan-lassan bole szeretett. Mikor észrevette háborodásának okát a kétségbeesés meredekén állt már, eszébe jutott a külsien hiánya, a vagyontalanság; a jövő reményei eltűntek előle, mindent feketének látott az égen, nem talált semmiben vigasztalást E közben egy gazdag nagynéje halt el, ki neki hagyományozta összes vagyonát. A váratlan gazdagság novetségessé tette az ifjut, sirt, kacagott, ugrált, tánczolt örömben, az emberek sajnálták a szegény gazdagot, azt hívék, a kincs zavarta meg, pedig nem úgy volt, az emberek csalatkoztak, eszményképe birhatásának reménye volt a lázitó elem.

William letört az arcáról az izzadságot, hangja emelkedettebb lett.

Az öröm-zavar két hét alatt csillapodni kezdett, a komolyabb gondolatok elnyomták

lassankint, a szerény leány után bátrabban mert tekinteni, sőt még arra is vetemedett, hogy küvette nyomdokait, s kileste a házat, hova az beszokott térni. Hanem ez mindig így nem tartott, a gazdag ifjunak nem lehetett elég a pusztá láthatás, mielőbb komolyan kelle beszélni vele, felajánlani neki szívt, vagyonát, szülei megengedését kinyerni — ezek után vágyott szenvedélyekkel telt keble, ezeket pedig nem volt nehéz elérnie irigylt sorsa között, csak bátorság, a többi magától következik. A mindig jobban kifejlett szerelem, a tokiutélyes névhez és vagyonhoz kötött bizalma utójára is eredményhez juttatták, a közép sorsu kertész leánya megosztá vele az életet, nem vonzalomból, nem rokonszenvből, hanem gazdagság utáni vágyból adta oda kezét, szellemről szó sem lehetett, az ifju leány nem birt még esmeretet a szív dolgairól, de különben is oly rövid érintkezés elégtelen volt érzelmeinek felébresztésére. —

— A mihez a férj egyszer eljutni nem tudott, azt szelid bánásmóddal törekedett elérni, imádság szeretett nejeinek kényelmére, boldogítására fordította minden idejét, a világ összes kincseit rakta volna le lábai elé, ha hatalmában áll, őrizta a napfénytől, hűvös szöllőtől, egy szóval rabozolga szerepet játszott saját házában, csak hogy a közlekedéshez anyagot nyujthasson Így folyt le tíz év, a legzsebb békében és összetartásban, sem a nő, sem a férj nem adott tápot családi háborgásnak, e teljes megelégedés volt, melyért emez némi felsőbbbségét fölázozá, csak egygyet nem tudott elérni, a gondviselés még mindig megtagadta tőle az annyira ohajtott gyermeket. Ez a hiány egyetlen, mi némi borus arnyat vetett koblére, tíz hosszú év alatt A tizenegyedik évben a feleség kezdett szörakozottabb, ingerlékenyob lenni; o megszokottal többször és hosszabban elmaradozni hazulról; arca rózsái hervadozni, halványodni, éjszakákon át fel felriadni álmából, a férj szokott viseletének egyformaságával szemben. Emez ezeket is megszokta, türt, elhallgatott, elviselt mindent, termézet változásnak tartá, amin ember nem, de Isten segíthet, ha akar. Bizott a rendeltetés varázsujaiban.

William nagy lökzetet vett, fújtogatta valami belől, vonásai keserűbb kifejezésbe tértek át. Mig a hallgaték arczán szétterült az érdekeltég kölcsönözte árny.

(Folyt. következik.)

mindnyájunk szívéből szólók, ha kívánom, hogy ő nagysága még számos évig legyen Zala-megye tanácsának, díszes koronája.

Nagy-Kanizsa, 1870. márczius 25-én.

Az egyelet nevében

HOFFMANN MÓR tanító,
a zalamegyei tanítóegylet jegyzője.

Nyilvános köszönet.

Somogyi Ede, orvostanhallgató urnak, ki oly készséggel vállalkozott a zalamegyei általános tanítóegylet közgyűlésén a tanácskozmányok és határozatok gyorsirászati felvételére, s ki ez önként vállalt tisztségnek kitarító buzgalommal és ohajtó sikerrel felelt meg, az egyelet nevében legmélyebb köszönetet nyilvánít N.-Kanizsa márcz. 25. 1870.

AZ ELNÖKSÉG.

Jegyzőkönyvi kivonat

a soproni kereskedelmi és iparkamarának 1870. évi február hó 7-én tartott közös üléséről.

Az egyes beérkezett ügyek s elintézésük közül következők adatnak a kamarának terjedelmes tudomásul:

2) Rendezett tűzoltásnak az országban behozása ezaljaból a földmivelési-, ipar- és kereskedelmi miniszter ur következő rendeletet intézett a kamarához:

„Tapasztaltatván egy felől, hogy a tűzoltáshoz szükséges vízfocskondók az ország egy városában sem találhatók eladásra készen, a megrendelésre Pesten készítettnek szokott ily tűzoltó eszközök pedig — valószínűleg azoknak kis mértékbeni kelendősege s a hazai gyáripar azon ágának innen erőd versenyhiánya miatt — szerfelett drágák, másfelől azonban remélhető lévön, hogy azon esetben, ha az illető gyárosok az ily gépek megszerzését a közönségnek s nevezetesen a községeknek kedvező fizetési feltételek szabásával, különösen pedig részletfizetések elfogadásával könnyítenék, a tűzoltó eszközök rövid idő alatt keresetlenebb czikké válának, a magy. kir. belügyminiszterium mult évi 5988. sz. alatt hoztam intézett átirata rendön ezen ügynek folkarolását tüzrendészeti és nemzetgazdasági tekintetből igen kívánatosnak találta; minek folytán ezenel felhívom a kamarát, miszerint az ily nemű gépek készítésével foglalkozó gyárosokat erre figyelmeztetve szölytsa fel, hogy a tűzoltó eszközök s főképen a falusi községek számára alkalmas egyszerűbb vízfocskondók megszerzését a közönségnek, nevezetesen a községeknek, lehető kedvező fizetési feltételek szabásával könnyíteni s a részbeni ajánlataikat közvetlenül a belügyminiszteriumhoz beterjeszteni igyekezzenek, — megjegyeztetvön egyzersamin, hogy a belügyminiszter ő nagyméltóságá hajlandónak nyilatkozott, az illető gyárosoknak ebbeli ajánlataikat a törvényhatóságok útján országosztó közzétetni s oda hatni, hogy a községek a szükséges tűzoltó eszközök beszerzésére buzditassanak.“

Ezen rondolet folytán a kamara kerületének illető iparosait ajánlataiknak bonyujtására felhivta.

3) Egy osztrák-magyar kereskedelmi gyűlésnek létesítése tárgyában Bécsben összeült bizottmány, az ez érdombeni tervezetnek bemutatása mellett, a kamara elnökségét f. hó 7-erő az összes osztrák-magyar kamarák képviselői által tartandó tanácskozmányra hívta meg.

A elnökség által az említett bizottmányhoz következő válasz küldetett:

„Tekintetes bizottmány! A folyó hó 7-én tartandó tanácskozmányra szóló meghívás kezomre jött, és miután sajnálatomra személyesen meg nem jelenhetek, a szőnyegre hozott ügy iránt véleményemet a következőkben szerencsétlenem kifejtöm:

„Azon eszmo, miszerint egy osztrák-magyar kereskedelmi gyűlés létesítésök, nézetem szerint elvileg általános méltánylásra fog találni, de őszintén ki kell jelentenem, hogy annak valószínűsége Magyarországon némi nehézséggel jár, melyek nem lehetnek erélylyel, hanem csakis sok óvatossággal leküzdhetők.“

„Tagadhatlan, miszerint Ausztria és Magyarország közt számos anyagi közös érdek, és közös érintkezési pont van; de van több eltérő érdek is. Mig Ausztriában, legalább legjelölényebb részeiben (Cseh- s Morvarországek, Szilezia, Ausztria s Stajorországekben) kifejldött ipar tulnyomó, addig Magyarországon uralgó mezőgazdasáta mellett, a kereskedelmi érdekek általán előtérben, miután az eddig létező ipar is a mezőgazdasáton alapszik, és a kis iparnak java s jóléte nagyon is a földmivelés mindenkor viszonyaihoz van kapcsolva.“

„Ezen körülmény mellett nem igen hiszem, hogy egy közös kereskedelmi gyűlés mint központi közég, Magyarországon nagy tetszésre találjon, mert kiki — joggal-e vagy a nélkül: azt vitálni nem akarom — befolyástól tart és ilyes közeg mögött új burokratikus szervezettel lát, mely előbb utóbb nyomást gyakorolhatna.“

„Véleményem szerint tehát kell, hogy a közös kereskedelmi gyűlés, ha, mint kívánatos, létesüljön, központi közegnek jellegét egyáltalán ne viselje magán, hanem hogy vándor-gyűlés legyen, melynek határozatai egy bizottság által azonnal fogantatásának, és melynek egybehívását egy azon állami, illetőleg városi területen alakítandó bizottmány eszközölhetné, hol a megelözött gyűlési határozathoz képest a gyűlés tartandó.“

„A véleményem szerint a szavazásoknál tulajdonképi majorizálás nem történne, a szavazatok inkább mérlegelendők, mintsem számítandók lévön. Legyen szabad megjegyeznem, hogy ezt kivételnek tartom, mivel igen gyakori esetben csak szavazás útján lehetnek a határozatok hozhatók, minél természetesen a többség dönt. A majorizálás tehát sok ügyben elkerülhetlen; de hogy az agályok csillapíttassanak, a kimunkálandó szabályzatban olyszertü intézkedés volna teendő, hogy minden, akár egyesektől, akár többektől eredő különvélemény, a megállapított kérelem vagy előterjesztéssel, mindkét kormányhoz és esetleg mindkét országos képviselő testülethez okvetlenül felterjesztendő.“

„Továbbá egy hiszem, hogy a szabályzatban szabatosan kijelentendő volna, miszerint a gyűlés megváltozhatatlanul egyszer az egyik, mászor a másik államterületen tartandó, és hogy a gyűlést csakis a helynek választása illeti.“

„Végre még azon észrevételel kell tonnem, hogy a nevezett „kereskedelmi gyűlés“ azon hatáskörnek, mely őt illesse, nem teljesen megfelelő és hogy már az iparos osztály iránti tekintet megkívánná, ha az „kereskedelmi- és ipargyűlésnek“ ezimeztetnék. Azonban véleményem szerint még jobb lenne, ha számára egy általános elnevezés állapítatnék meg, úgy hogy a mezőgazdasátnak a gyűlésekbeni részvete szinte lehető legyen. De bármely név legyen is elfogadva, egy mindazonáltal sulyt kell fektetnem, hogy — minden bizalmatlanságnak elejét veendő — abban ezen gyűléseknek vándor-jellege határozottan kifejeztessék.“

„A mi a tervezetnek lényegét, t. i. azon ügyeket illeti, melyek megvitására a kereskedelmi gyűlés hivatalos legyen, egy észrevételel nincs.“

„Kérom tartózkodás nélküli nyilatkozatomat egy fogadni, mint a hogy adtam: t. i. mint jó szándékú tanácsot, mely azon kívánásból ered, hogy a megpendített osztrák a közös monarchia javára valóstassék.“

4) A kamara által a gyors szállítványoknak a soproni állomástól való közvetlen rovatolása érdemében a cs. kir. szab. dől vaspálya főigazgatóságához intézett megkeresvényre, ezen igazgatóságtól következő válasz érkezott:

„A mult évi október hó 10-én 294. szám alatt kelt beces levélörő válaszulva, tisztelettel közölni szerencsétlennek, miszerint a gyorszállítványoknak közvetlen rovatolása végeti a vonalainkkal kapcsolatos vasutak igazgatóságával már érintkezésbe léptünk és hogy az ez érdemben teendő előintézkedések alkalmával a beces levélörő kifejtett körülményeket telhetőleg számba veendjük.“

Ezen átirat a kamara által kiölögítő tudomásul vétetett.

Ezek után a tanácskozmányi ügyök vétetők tárgyalás alá.

(Végő következik.)

Heti szemle.

Márczius 25-én 1870.

— Patikáros Ferkó a hircza zenész márcz. 18-án Pesten meghalt. — Philadelphiában egy színész előadás közben föbe lötte magát. — A hannoveri kereskedelmi kamra a magyarországi kukoriczát szeszégetés és marhatáplálásra igen ajánlja. — Londoni tudósítás szerint a Themső kimeredett iszapjából vaját készíthetni, erre aztán lehet mondani: téjjel mézzel folyó folyó — Dorozsmán egy kutban vedrot keresztök a egy ujszüldött gyermeket találtak. — Egy pesti posta kihördő 25 ezer firt értékű lovóllal megszökött. — A sultán háromében jelenleg 900 hölgy van; valódi folesége 3. — A mult évi delogátur által megszavazott két dunai monitor előállítását a hirdetett versenyen 8 ajánló közül a pestiumei hajógyár nyerte el. — A bécsi szedő-strike is megszűnt. — Az idei gr. Teleky féle drámai pályadíj Szigligeti Ede nyerte el. — Az oleső katonadohányt a honvédek is kapják ezental fontját 18 krért. — Az új magyar aranyak 4 és 8 frtosak, vagyis 10 és 20 frankosok már bemutatattak a képviselőházban. — Hercegprimásunk a pápai esalhatatlanság mellett, Haynald ollene van. — Abrecht főlg Bécsbe visszaerkezett hosszas külföldi utjáról.

— (Irodalmi.) Marikovszky Gábor Mármaros Szigeten költeményeire hirdet előfizetést 1 firtjával. A tohetéses költő előfizetési felhívása így szól: Hogy eddigi teljes elvonultságomból, korábban mint szándékozám vala, a nyilvánosság elé lépök; — hogy későbbi kiadásra szánt műveimet egymásután nyujtom

a t. közönség kezébe annak szomorú oka, hogy kenyérkereset eszközüll kell, — vagyok kény-szerítve — törpitemem, szellemi működésem szellemiényem. Ez okból bátorkodtam világ elé becsajítani „Attila Ősei“ című Eposomat; ez okból nyitok előfizetést jelenben, Költeményeim I-ő kötetörő; melynek kiadását követni fogják, több befejezett művem: első sorban „Falusi lakodalom“ című népies, vig költői beszélőlyem; — majd a hűn mondakörből merített „Csaba futása“ című eposom XII énekben; — Költeményeim II-ik kötető „Az Isten ostar“ című epos XVI. énekben, s több rondozésőre váró művem. A jelen előfizetési tárgyat közéző „Költemények“ című munka, oly alakban, mint „Attila Ősei“ 15 ivnyi tartalommal május 31 én jelenik meg; előfizetési ára 5 firt. — Az előfizetési díj hozzám, április végeig lenne beküldendő „Költeményeim“ ajánlatára, szabad legyen felomlitenem, hogy abban, két pályadíjat nyert már is leend; egyik a „Vasárnapi Ujság“ által 1858-ban jutalmaztatott 15 arannyal; másik 6 arannyal, a Bánk Bán írója szobrárt tervező bizottmány által.

— Megjelent s beküldetett hozzánk: Szép-irodalmi Közlöny. Irodalmi, szépművészeti és kritikai hetilap mutatóvanyaszám; szerkeszti Szana Tamás, kiadja Fekete Bernát pesti könyvkereskedő. A magyar írók névsorából legszebb koszoru tüntetettük föl munkatársakul. A lap tartalomdus és egész mérben méltó a közönség pártolására. Előfizetési ár egész övre 10 firt, fél-övre 5 firt, évnegyedre 2 firt 50, egy hóra 1 firt.

— (Távirdui díj leszűlyttésen.) A hivatalos lap egyik száma közli a földm. ipar és kereskedelmi miniszter rondoletét, melylyel a legujabb távirdu egyezmények értelmében a sürgöny díjak lejobb szállítatnak. Az első 10 mértföldre terjedő díjő egyelőre jun. 30-ig megmarad s ebben a sürgönyzés 40 kr. ellenben az eddigi második, 80 kros és harmadik 1 firt. 20 kros díjővek f. évi márczius hó utolsó napjával megszüntetvön, f. évi április hó elsejétől kezdve az első díjővön tulmenő, de a magyar-osztrák monarchia határain belől eső bármely két távirdu-állomás közt váltott egyzersé, 20 szóból álló sürgöny díja 60 kr. leend. Julius elsejétől kezdve az egész távirdu egyeletben csak két díjőv szorint fog számíttatni. Az első díjőv egy a monarchia határain belől mint az egyleti államokkal való távirduzásban minden távirdu díjőegységötöl minden irányban 8 díjőegységörő (vagyis mintogy 25 és fél mértföldnyi egyenes távolságra) terjesztetik ki. Az első övi díj az egyszerű sürgönyökért f. évi július elsejétől kezdve, egy a monarchia határain belől eső, mint az egylethez tartozó többi államokban felvő távirdukkal váltott sürgönyörök nézve 40 kr. leend. Az első díjővön tulmenő egyszerű 20 szóból álló sürgönyökért, ha a monarchia határain belől eső állomásokra szőianak, a f. évi április hó elsejölél életbe lépett díjőszabály szerint azután is 60 kr. fizottek. Ellenben az egyszerű sürgönyökért, melyek a magyar-osztrák monarchia határain, s egyzersamin az egyleti első díjővön is tulmennek, az eddigi 1 firt. 20 kr. díj helyöt 80 kr. díj fizottek.

Hirek.

— A lapunk mai számához van mellékolvo előfizetési felhívásunk, ajáljuk t. olvasó közönségünk beces figyelembe.

— A nagykanizsai iskolaszék Wlasics Antal megyei iskolatanácsos ur ölnöklető mellett f. hó 20-án megtartotta a tanító s nótánitő választást következő eredménnyel: felsőbb loány népiskolához ronden tanítókká: Nusacz József és Rózsavölgyi Antal; az elemi iskolához ronden tanítókká: Horváth Pál, Páros Endrő, Récsőy György, Horónyi Pál, Petz Antal, Tóth István, Németh Ferencz, Rosenblüh és Wágner; ronden nótánitőkká: Rózsavölgyi Antalné és Biba Cornélia; segédtanítóvá: Juhász Póter és segédnótánitővá: özv. Kalkáné választattak meg.

— Sopronból értesítettünk, hogy Pöltz Antal ifju zongoraművész a napokban meghalt. Utóbbi időben Csöndös Ferencz ottani jeles finevelő intézetében tanított a szölök általános megelögedésörő. A szeretett ifju embert oly mellaj lepto meg, mely hosszas szenvedés után jobb létre szunderítte. Elhagyatottságában Csöndös ur nemcsak a legnagyobb figyelemben részesítő s hosszas gyógyításáról gondoskodott, hanem temetését is legnagyobb részt önköltséggel teljesítő, mely totto által a jobbak rokonzó érzelmét s emberbaráti szeretetét maradó becülést érdemelt ki. A szakavatottan s magyar szellemben vezetott nevelőintézet pártfogását méltán ajánljuk az illető szölök s gyámök figyelembe.

— Inkey István somogymegyei földbirtokos b. Kötvös József miniszter ur bátyjus loánya, Jolántha kisasszonyt eljegyző. Az esküvő — hir szerint — júliusban tartatik meg.

— Utánna a mostoha időjárás következtében oly rossz karban vannak, hogy mult esztőtörtökön őjjel N.-Kanizsán a vaspályától jövő

kecsi három utazóval földült s az ijedségen kívül egyéb emlékeztos bajuk is történt. Tegnap az az pénteken pedig a bécsi postávonat fenakadt a hó fuvatag miatt.

— Steiner Ignác ur Marczaliban az ottani izr. templom javára 100 firtő adomá nyozott, mi köszönettel hozatik nyilvánosságra.

— Lakatos Sándor ismert táncztanító Nagy-Kanizsáról Szombathelyre költözvén, szives köszönetét nyilvánítja mindazok irányában, kik e város és vidékről több éven át tartott táncztanítását igénybe vőve, bizalommal viseltettek; a maga és családja nevében e lapok útján mond „Isten hozzádt“!

— A Délzalai t. k. a r. k. p. n. z. t. r. n. a k. f. marczius 13-án tartott alakuló gyűlésében 294 beadott szavazat közöl 279 szavazattal Horn Ede választattott elnökökké, 283 szavazattal Eperjesy Sándor igazgatóvá, Hirschel Ede, Grünhut Fülöp, Löwy József, Dobrin, Béni, Albanich József, Löwinger Ignác, Ujváry Illés, Martinkovich Károly, Weissmeyer Moricz, Benzik Ferencz, Nentvich Gyula, Horváth Antal, Schreyer Lajos, Kaan Károly, Horváth János, Juhász György, Kaiser Sándor, Wolf István, Seidl János, Barts György, Bachrach Isidor, Löwinger Miksa, Rosenberg Ferencz, Samu József, Ritter János, Szukits Nándor, Gáspár Ferencz, Löwy D. M. Kaan Vilmos, Barát János választmányi tagokká, Bachrach Gyula, Ungar Lőrincz, Weiser József, Plichta Károly, és Schwarz Adolf számszó könyvizsgáló bizottmányi tagokul választattak. A közgyűlés a ministerium által némi változással loküldött alapszabályokat egész terjedelmében elfogadta; két tiszviselő övi fizetését 500—500 firtban megalapította és az intézet megnyitását f. övi május 1-ő napjára üztö ki, mely napra a részvőnyesök minden részvőny után 40% befizetését eszközölni tartoznak.

A fentebbiek nyomán Eperjesy Sándor igazgató ur f. marcz. 20-án tartotta meg az első választmányi ülést, melyből mint közérdeklő s a haladás egyik szép példáját megemlittük, miszerint a választmányi ülések nyilvánosoknak jelentetett ki, s a két tiszviselő állásra pályázatot nyitattik, mely pályázat egyébként lapunk hirdetési rovatában olvasható. Végre mint halljuk az igazgató s a szűkobb körű vagyis 12 tagból álló bizottmány megválasztása, illetőleg a szavazati jegyek beadása holnap azaz marcz. 27-én fog megtörténni.

— Tömördön — mint a Vasm. L. írja Chernel Gusztáv ur szolgálatában egy 103 éves csaléd van, ki már 82 év óta szolgálja a Chernel családöt. Még most is ép, fúrgo és kedvvel lát napi foglalkozása után.

— Mult hétfő n viradóra postakocsink a távirdu előtti utczai sárba fagyott; a szállítványokat kikellott a kocsiából szedni. Kézszel fogható példa, hogy a postai közlekedésre kovés a loátalány s hogy az utak sár idejében nálunk, mily szánandó állapotban vannak.

— Irodalmi mozzanatok n.-kanizsai Nagy-Gymnasiumban. A haza reményo ifjában van; az ifjuság a jövő szőloga, szükséges tehát, hogy az ifjak korán szokjanak lelkesedni minden szép s jóért; öszükséges, hogy hű vezetőjök legyen, ki beöltösső fogékony sziveikbe a jó és termőkeny magot, azt szorgalmasan ápolja, hogy szép virággá növökedhőssék. Sokat használ tehát az ifjunak, ki az irodalom terén akár kísérleteket tonni, ha van, ki buzditja, ha van, ki szeretetteljes bölcsőssőgei inti ölkövetett hibáira megmutatja neki a módokat a hibákat elkerülni s magát tökéletesíteni: ily vezetője a n.-kanizsai tanuló ifjuságnak Ft. Kotték Nándor igazgató ur, ki a vezetésörő bizott ifjakkal megtudja szeretettöni honi irodalmunkat, a szép költőszötot; mégcsak első öve, hogy e lelkes honfi az Isten segitségövel ölfoglalta igazgatói székét s már is sokat fáradozott, hogy tanítványi ölséét finomítsa s józan elvök által higgadt világnézetörő tanítsa. Gondolhatni, mily jól esik e lelkes honfinak, midőn egyik vagy másik működő egy egy sikerültöb dolgozattal lopi meg körünet, melynek mellelőleg legyen mondva — ő az ölnökő.

Általában tekintvo az irodalmi kört még nem maradt hátra, sőt inkább virágzásban van és naponkénti haladásnak örvond.

Említőre méltó még a könyvtar, mely az ifjuságnak pár öv óta nyitva áll. Ez az igazat megvallva — nem nagyon gazdag tartalommal bír, mert csak egyesök és az ifjuság gyér ajánlókat által gyarapodhatik.

— Puly István, VI. oszt. tanuló. — Zala-Egerszögörő értesítettünk: „A zalaezerszezi közös iskola javára folyó hó 20-án B. E. és R. T. urak által rendezott táncz-

Vigalom igen szép sikert aratott. A vendégek szóra a lehető legjobb kedvvel mulatott világos reggelig; és másnap a rendezőség által, az itteni iskolások gondnokának 160 frt. tiszta jövedelem adott át. Városunk jellemzésére, nem mázas hatjuk el a táncszéki alkalmával tett észrevételünk közölni: Mindamellett hogy csaknem a város egész lakossága meghivatott, és kijelentett, hogy az estély jövedelme egy, mindenkit érdeklő ezútra fordították, a megjelent esimes hölgykoszorúban egyetlen egy kereszény nőt sem láttunk. Az iskola javára történt felülvezetések a következők: Stern Lipót braunschweigi Konzul ur, ki esetleg korcszútól utazott a belépti jegyért fizetett 100 frt, Eisenstädter Zsigm. ur 5 60 kr. Kovács Károly 5 frt, Csertán László 4 frt, Gyálókay L. 4 frt, Svastics Benő 2 frt, Izsó Alajos 2 frt. Orieas János főorvos 2 frt, Izsó Ferenc 2 frt, R. F. Paslek József 1 frt, Anics D. 1 frt, Günsberger L. 1 frt, Deutsch I. 1 frt, Fischer Miksa 1 frt, Deutsch Mandó 1 frt, Heinrich Klein 1 frt, Kaiser Za. 1 frt. Oosterreicher S. 1 frt, Rosenthal J. 1 frt, Stern F. 1 frt, Rosenthal Alb. 1 frt, Sipos Boldizsár 1 frt, Mader J. 1 frt. ifj. Skublica László 2 frt, Schwarz M. 20 kr, Mondschlein H. 20 kr, Meskó Fer. 10 kr, Meskó J. 30 kr, Goldfinger J. 20 kr, Simon Fer. 10 kr. Összesen 148 frt.

Hasznos tudnivaló.

Első nyers anyag, mely gyümölcs megőrzésénél alkalmazható. Biztos kútforrásból értesültem minap, hogy téli, vagy tartani való gyümölcs igen jól tartható úgy, ha a gyümölcsöt rétegenként gyapot közé helyezük. Egész ládákat vagy hordókat lehet így megtölteni, melyek azután száraz fagymentes helyre állítandók. Ezelő gyapotszövő gyárakból az esőleket is használhatni; de ha új gyapotot kellene is venni, azt több éven át lehet használni. Természetesen azonban, hogy mind a gyümölcsnek, mind a gyapotnak, tökéletes száraznak kell lenni.

Nyílt posta.

G. Pest. Többet kérünk hozzá a tárczában mellesb hozni fogjuk.
N. I. Pest. Rendben van; további szives intézkedésig fentartjuk.
S. N. Zala-Egerszeg. Megrendelés folytán L. ur részére lapunkat f. évi márczius 1-től kezdve megindítottuk.
J. P. Szent-László. Sajnáljuk, hogy nem közölhetjük.
H. L. Sürd. Csak február elejétől kezdve szolgálhatunk s így a 3 frt. előfizetési díjt febr. — júliusig, félrevo jegeztük be.
G. G. Páka. Másodszor is postára adtuk, kérjük lenti postáit szives utánnézésére.
N. G. A költemények nem közölhetők. A prózai cikket még nem olvashattuk át.
M. P. Sajtör. Intézkedését sajnálatlalt vottjuk.
K. A. Köszönettel vottuk a továbbra is kérjük kedves látogatását.
Csáktornyára. A csáfolat e számról elkésett.

Nyílt tér.

Weisz József

gyógyszerésznél Bécsben „Zum Moren“ Stadt, Tuchlauben 444., 27. sz. kaphatók.

Pate Pekturale Georg: ezen kocka-cukorkák grippe, katarus, köhögés s rokedtség ellen hasznosak. 1 doboz 70 kr.

Cachou aromatis, a szájj szagának el távolítása végett, dohányzás, ovs és szeszes

italok ivása után, nélkülözhetlen: társaságok, bálok stb. látogatásánál. Ezen szer teljesen ár-talmatlan növény-alkatrészekből áll: övszer a fogromlás és fogfájás ellen. 1 doboz 70 kr.
Dr. Max F. Smidt fogtineturája: fogfájás ellen s egyttal szájviz, mely már félszázad óta nagy haszonnal általános használatnak örvend. 1 üveggel 40 kr.
Szakadás ollenir, kitünőleg használható az altest-részszakadásoknál. Készíti dr. Grünl gyák. sérvorvos Basellben; pléhdobozban utasítással: 3 frt 50 kr.
Fogpassza, kitünő szer a fog és foghús megővására és tisztán tartására; porcellán tégliben: 80 kr.
Francia folyókony hajfestő szer, melylyol legfeljebb 10 perc alatt totzés szorint: szókéro barnára vagy foketéro festhető tartósan a haj. Az ahhoz való készülek, t. i. 2 kofe, 2 csosze: 50 kr. 1 üveg festő szer 2 frt.
Fagyseb-balsam, tégliben 50 kr; ez az idült fagysebotket is teljesen meggyógyítja.
Valódi csakináj-olaj, kitünő tiszta ízű, üvegonkint 1 frt és 1 80 kr.
Svajzei fülviz, gyógyszer fájdalomk a no-héz hallás ellen 1 frt.
Ca. kr. szab. haj- és szakál-essence, loghatályos szer a haj és szakál a erősítése végett; utasítással: 2 frt.
Ca. kir. szab. Tannochinin-pomádó Paer hofertől, hajnövesztő szer, mely 8—10 nap-használat után a haj-kihullást bizonyosan megakadályozza, annak növését elősegíti; szinét, puhaságát megővja. Orvosi tekintélyek által ajánlatik. Csinos kiállításával ékecsége az öltözoasztalnak; 3 hónapig eltartó szelencso ára 2 frt.
Dr. Gölla általános ételpora, hatályos az emésztés, vértisztítás és erősítésre növve, na-

ponkint 2-szer veendő. 1 nagy doboz: 1 frt 20 kr., kis: 84 kr.
Pastiles digestives de Bilin — bilini emésztést elősegítő lepény, ennek a bilini ércszelével hasonló feloldozó alkatrészei vannak; ajánlatos az emésztési bajok, szél, gyomorgöres, gyomorperhelhetőség, felbőfűgés stb. ellen; 1 lepecsételt doboz ára: 60 kr.
Szemviz dr. Romorshauzentől: a látéro megővása s helyreállítására. 1 üveg, pontos utasítással: 3 frt.
Barthaar-Stangonpomádó — az utánnövő haját összetartani s azt megőstenni; egyttal bujuszpedrónek is alkalmas; ára: 60 kr.
Nyilvános elismerés.
Elismerésem mellett nem mulaszthatom el nyilvános köszönetemet is kijelenteni Hegedűs István ur, helybeli nősziabó iránt azon tapintatos eljárás- és buzgalomért, melylyol leányomat igen rövid idő alatt a női ruhák rajz- és szabásába teljesen begyakorlá.
Mint o tekintethen alapos szakértőt tapasztalatom után mindazoknak, kik a növezott foglalkozásban ismeretet és ügyeséget szerozni ohajtanak, ezttal egyszerűsámmal melegen ajánlani bátorkodom. Üzlete: Theodorovica féle ház 10-ik sz. alatt.
Nagy-Kanizsa, márczius 24. 1870.
HÖRVÁTH PÁL.
Több gazdaszozony, szakácsnék, urasági kocsis, urasági inasok és kertész alkalmazást keresnek; bővebben értesülhetni Wajdita József tudakozó intézetében.
*) E rovat alatt közöltekéért felelősséget nem vállal a Szerk.

ÜZLETI-HIRNÖK:

Nagy-Kanizsa, márczius 25. 1870.
E héten a hetivásárokra semmi sem szállítottott bo részint az ünnepek miatt, részint a rossz időjárás következtében. Mi helyi szükségleteinket illeti, erre nézve keresett a busa, de speculációra való vásárlással vár mindenki, mivel épen azon időpontra álltunk, honnan a jó és rossz egyiránt jöhet még. Külföldön is esendes a gabonapiarcs s így mást ez érdeemben regisztrálnunk nem lehet. A mult szordai hetivásáron az árak így alakultak:

Piaci árjegyzék

1870. évi mártius hó 23-án tartott hetivásár alkalmával.

Szóna közép m. 2 frt — kr.; jó m. 2 frt 20 kr. szalma m. 1 frt 20 kr. Gubacs 1-55 rindlón. 13 frt; If-öd rendű m. 10-frt. Gyapju finom 100 frt; közép 60 frt. Repese öszl — frt — kr.; tavaszi — frt — kr. Fehérbab mérője — frt — kr. Burgonya mérője — frt — kr. Bana legjobb 88 frt 4 frt 50 kr.; közép-szerű 86 frt 4 frt 25 kr.; legálányabb 83 frt 4 frt

— kr. Rossz legjobb 78 frt 2 frt 80 kr.; közép-szerű 76 frt 2 frt 25 kr.; legálányabb — frt — kr. Arpa legjobb 70 frt 2 frt 60 kr.; közép-szerű 68 frt 2 frt 40 kr.; legálányabb — frt — kr. Zab legjobb 46 frt 2 frt — kr.; közép-szerű 44 frt 1 frt 80 kr.; legálányabb — frt — kr. Kukorica legjobb 86 frt 2 frt 70 kr.; közép-szerű 84 frt 2 frt. 50 kr.; legálányabb — frt — kr. Hajdina legjobb 70 frt 2 frt 80 kr.; közép-szerű 68 frt 2 frt 40 kr.
A nagykanizsai város tanácsának árjegyzéke könyvéből kiadta SZIGETHY KÁROLY, biztos.

Érték- és váltófolyam: márt. 25.

5% metaliques 61.50; 5% nemz. kölcsön 71.45; 1860-ki álladalmi kölcsön 90.—; bank-részvényok 7.25; hitelintézeti részvényok 289.80; London 124.10; ozüst ágio 121.15; arany darabja 5.85¹/₁₀ kr.

Vasuti naponkinti menetrend:

Indul N.-Kanizsáról	Barcs felé	reggel 4 óra 55 perc.
	délután 2 óra 25 perc.	
Buda	reggel 6 óra	
	d. u. 1 óra 25 perc.	
Triest	regg. 4 óra 55	
	délben 2 óra 15	
Bécs	regg. 5 óra	
	éjjel 11 óra 20	
Sopronból	délután 2 óra 20	
Érk. N.-Kanizsára	Barcs	reggel 4 óra 1
	délben 12 óra 36	
Buda felől	reggel 4 óra 23	
	délb. 1 óra 45 perc.	
	este 8 óra 58	
Triest	délben 12 óra 52	
	este 10 óra 35	
Bécs	reggel 4 óra 10	
	este 10 óra 18	
Sopronból	délben 12 óra 42	

Heti naptár.

Márt. 27-től apríl 2-ig 1870.

Hé- és holnap	Katholikus nap-tár	Protestáns naptár	Utj
13) Jézus 500 embert megvondégl. Ján. VI. 1—15.			
27 Vasárnap	B 4 Rupert	B 4 Leontaro	
28 Hétfő	Sixtus p.	Eirány	
29 Kedd	Eustaz, Jóni	Jónás	
30 Szerd.	Angela sz.	Angyalka	
31 Csütörtök	Kornélia	Kornélia	
1 Péntek	Hugó p.	Hugó	
2 Szombat	Paulal. Fer.	Paul. Fer.	

Felelős szerkesztő: Weisz József. Segéd-szerkesztő: Bátorfi Lajos.

H I R D E T É S E K:

Pályázat.

Muraközben alsó Domborun rom. kat. iskolában egy al-tanítói hely megürült — annak botöltésére f. évi apríl hó 30-ig szükségeltetik.

Évi fizetés 200 frt oszt. ért. közpénzben, két öl tüzi fa, csinos egy szoba lakása, privat jövedelmére biztosan 60 frtot számíthat.

Kivántatik, hogy horvát és magyar nyelvben jó jártas legyen, földleírásból s történet-történetből tudományal bírjon.

Ezen állomást elnyerni kívánók Muraközben alsó domborui iskolásoknál bizonyítvánnyal oltatva személyesen, vagy irás által a fent kitott határ napig jelentkezzenek.

Domborun 1870. márt. 22. MARSICS KÁROLY, (398—3,1) rendes tanító és iskolásoknek jegyzője.

POPP J. G. GYAK. FOGORVOS URNAK

Bécsben, Stadt, Bognergasse Nro 2.

Tekintetes úr! Nyolcs év óta Anatherin-szájvizéhez*) vagyok szokva, mely valamit a fogakra is rendkívüli hasznat gyakorol, és a különnemű fogfájást onyhíti a megszüntött, s általában egy kitünő szájviz híret megőrdemli, az újabbban feldicsért o nemű szerek egyikének használatára sem szán hatom magam, minél fogva folkérem, hogy nekem a mellékelt üszegést Anatherin-szájvizéből egy megfelelő mennyiséget megkülömbi sziveskedjék. Zágráb, július 20-án 1867. (357—42. b.)

Nemes Mandelstein Teréz, szül. bucimi Jellacic.

RAKTÁRAK

ezen, kitünő tulajdonságai miatt mindenütt, sőt Németország, Helvétia, Török- és Angolország, Amerika, Holland, Belgium, Olaszország, Kelet és Dél Indiában méltán öndemlött elismerésben részesült ezikkék létez-nok valódi és friss minőségben.

Kapcsolók Nagy-Kanizsán: Belus József gyógyszerész, Rosenberg, Rosenfeld A., Wajdita J., Weisbach, Fuschhofer és Schwarz A. urak kereskedésben. Pápán: Tschepan J. Keszthelyen: Singer M., Weiss A. Zala-Egerszeg: Iszó F. gyógyszerész. Kápolnán: Werli gyógyszerész. Varsány: Haller gyógyszerész. Szent-Györgyön: Nöthig. Sü-megén: Dörner Kájet és Stamborsky L. gyógyszerész uraknál. Szombathelyen: Pillech Ferencz gyógyszerész urnál. Határvidéki Sz. Györgyön: Fibler E. C. Veszprémben: Meyr és Tuszkán, és Guhard Tivadar fia. Székesfehérvár: Legmann A. Braun J. gyógyszerészek. Lovas-Berény: Heiser gyógyszerész. Káloca: Horváth K. gyógyszerész. Kecskeméten: Machleid gyógyszerész. Dunaföldvár: Tommer E. Pakson: Florián J. gyógyszerész. Kőrmentén: Horváth J. Kaposvár: Kohn J., Kögl, Belus gyógyszerészek. Szegszárd: Nourica A. Bralsay gyógyszerész. Bonyhádon: Kramolin J. Tolnáán: Schwarz M. Szajparvótt: Barváth Baján: Michitsch St. és Herzfeld fia, Herzog Ignác. Pécsen: Zsol-nay W. és E. Zách, Sipókh gyógyszerész.

A nagy-kanizsai

„KERESKEDELMI S IPARBANK“

igazgató tanácsa, az egyesület ez évi rendes közgyűlésének megtartására, határidőül

1870-ik évi apríl hó 24-ik napjának d. e. 9 óráját

az intézeti helyiségekbe N.-Kanizsára kitűzte, s erre minden társulati részvényes urat az alanszabály 47 és 53-ik §. §-ára figyelmeztetés mellett tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

- az üzlet-eredményéről előterjesztett jelentés,
- a zárszámlának a számvizsgáló bizottmány jelentésével egytti előterjesztése,
- az osztalék meghatározása,
- az alapszabályok értelmében kilépő 4 igazgató tanácsos és 3 tagból álló számvizsgáló bizottmány megválasztása,
- az igazgató tanács javaslata az alapszabályok 2 §. c pontjának átidomítása ceterum.

Az igazgató tanács.

A hivatkozott alapszabályi §§-ok oképp szólnak:

47 §. Minden részvényes a közgyűlésen szavazat képes, és pedig olyformán, hogy egy részvény után 1 szavazat kettő után 2. három után 3. sat. esik, tiz szavazatnál többet azonban nem gyakorolhat senki, bármennyi legyen részvényeinek száma.

53 §. A közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik által részt venni szándékozó részvényesek 8 nap alatt apríl hó 17-ig vagy a 34 §-ban megemlített elnapoltatás esetében 5 nappal a közgyűlés előtt részvényeikkel (elismervényeikkel) a még lo nem járt szelvényeikkel egytt a bank pénztáránál, innen nyerendő törítvény mellett, mely egy uttal belépti jegyül szolgáló, letenni tartoznak. (399—3,1)

